

58/43

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ TASARLAMA SÜRECİNDE FOTOGRAF TEKNİKLERİNDEN YARARLANMA YÖNTEMLERİ

M. Bülent ULUENGİN
Y. Mimar

F.B.E. Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Tasarım Programında
hazırlanan

DOKTORA TEZİ

Tez Savunma Tarihi: 25 Haziran 1996

Tez Danışmanı : Prof. A. Aydın KUNT (Y.T.Ü.)

Jüri Üyeleri : Prof. Önder KÜÇÜKERMAN (M.S.Ü.)

: Doç. Dr. Fatih GORBON (M.S.Ü.)

143

ÜNİVERSİTE YAYIN NO:YTÜ.EN.DR.-97.0326/ENSTİTÜ YAYIN NO:EN.FBE-97.004
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ BASIM-YAYIN MERKEZİ / İSTANBUL-1997

58/43

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MİMARİ TASARLAMA SÜRECİNDE FOTOGRAF TEKNİKLERİNDEN YARARLANMA YÖNTEMLERİ

M. Bülent ULUENGİN
Y. Mimar

F.B.E. Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Tasarım Programında
hazırlanan

DOKTORA TEZİ

Tez Savunma Tarihi: 25 Haziran 1996

Tez Danışmanı : Prof. A. Aydın KUNT (Y.T.Ü.)

Jüri Üyeleri : Prof. Önder KÜÇÜKERMEN (M.S.Ü.)

: Doç. Dr. Fatih GORBON (M.S.Ü.)

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Sayı : EN.FBE-97.004

Bütün Hakları Saklıdır. © 1997, Yıldız Teknik Üniversitesi
Bu eserin bir kısmı veya tamamı, Y.T.Ü. Rektörlüğü'nün izni olmadan,
hiçbir şekilde çoğaltılamaz, kopya edilemez.

Uluengin, M.Bülent.
Mimari Tasarlama Sürecinde Fotograf Tekniklerinden
Yararlanma Yöntemleri / M.Bülent Uluengin.

Kaynakça var.

ISBN 975-461-034-7

Y.T.Ü. Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi Sayı : YTÜ.EN.DR-97.0326

Baskı: Yıldız Teknik Üniversitesi Basım-Yayın Merkezi Matbaası-İstanbul
Tel : (0212) 259 70 70/2252

İÇİNDEKİLER:

İÇİNDEKİLER	I
ÖZET	III
SUMMARY (İNGİLİZCE ÖZET)	IV
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM: MİMARİ TASARLAMA VE FOTOĞRAF	6
1.1. Tasarlama	6
1.2. Mimari Tasarlama	7
1.3. Mimari Tasarlama Süreci	7
1.3.1. Bilgi Toplama	7
1.3.2. Çözüm Üretme (Sentez)	9
1.3.3. Karar Verme ve Seçme	9
1.3.4. Değerlendirme	10
1.4. Fotoğraf	11
1.5. Mimari Fotoğraf	18
1.5.1. Belgesel Mimari Fotoğraflar	19
1.5.2. Resimsel (Illustrative) Mimari Fotoğraflar	19
1.5.3. Artistik Mimari Fotoğraflar	19
1.5.4. Fotoğraf Makinaları	19
1.5.5. Gereçler	20
1.6. İnceleme Yöntemi	21
2. BÖLÜM: MİMARİ TASARLAMA SÜRECİNDE FOTOĞRAF TEKNİKLERİ	22
2.1. Fotoğraf Tekniğı ile Bilgi Toplama	22
2.1.1. Ölçüm Amacıyla Kullanılacak Fotoğraflar	23
2.1.2. İnceleme Amacıyla Kullanılacak Fotoğraflar	31
2.1.3. Gözlem Amacıyla Kullanılacak Fotoğraflar	36
2.2. Fotoğraf Tekniğı ile Çözüm Üretme (Sentez)	39
2.2.1. Figürler	39
2.2.2. Plan-Perspektifler	42
2.2.3. Foto-Perspektifler	44

2.2.4. Maket-Perspektifler	47
2.2.5. Foto-Montajlar	50
2.3. Fotograf Tekniğinden Karar Verme ve Seçme 'de Yararlanma	52
2.4. Fotograf Tekniğinden Değerlendirme Aşamasında Yararlanma	52
2.5. Bulgular ve Yorum	52
SONUÇ	55
KAYNAKLAR	58
EK-1 İNTERNET'DEN ALINAN KAYNAKLAR	61
ÖZGEÇMİŞ	

ÖZET

Fotograf teknikleri Moda, Haber, Gazetecilik, Reklamcılık, v.b. alanlarda çok gelişmiş, kendi kurallarını ortaya koymuş, bunlar kitap olarak yayınlanmış ve okullarda eğitim programları belirlenmiştir.

Mimarlık alanında ise fotoğraf tekniklerinin kullanılması aynı şekilde gelişmemiş, kural ve yöntemleri kesin olarak belirlenmemiştir. Bunun nedeni araştırma ve yayın eksikliğidir. Bu görüş açısından hareket ederek Fotoğraf Tekniklerinin Mimarlık alanında kullanılması bu araştırmanın konusu olmuştur.

Böylece belirlenen bu sorunun Mimari Tasarlama Sürecinin evrelerine bağlı olarak Bilgi Toplama, Çözüm Üretme, Karar Verme ve Seçme, Değerlendirme başlıkları altında incelenmesi araştırmanın yöntemi olarak benimsenmiştir.

Birinci bölümde araştırmanın anahtar kelimeleri olan Tasarlama, Mimari Tasarlama, Mimari Tasarlama Süreci, Fotoğraf, Mimari Fotoğraf kavramları incelenmiş, açıklanmış ve bunların ara kesitleri belirlenerek araştırma yöntemi açıklığa kavuşturulmuştur.

İkinci bölümde Fotoğraf Tekniklerinin Tasarlama Süreci evreleri içinde, Mimarlık konularında kullanılmaları örneklerle açıklanmıştır. Bu bölümün sonunda Fotoğraf Tekniklerinin Mimarlık alanında yararlı olduğu ve olamadığı tasarlama evreleri yorumlanarak açıklanmıştır.

Sonuç bölümünde araştırmanın sonuçları, yararları, katkıları ve bu araştırma sonucu ortaya çıkan yeni araştırma alanları belirlenmiştir.

Ek 1 bölümünde ise İnternet Bilgi Ağından "Mimari Fotoğraf" (Architectural Photography) konusunda Dünyadaki en son yayınlar taranmış, bunlardan bazılarının içine girilerek döküm alınmıştır.

SUMMARY

The techniques of photography special to fields such as Fashion, News, Reporting, Advertisement, etc., have been well established and perfected, and these have been published in numerous books, and are included in the curricula of relevant Educational Institutions.

The techniques of Architectural Photography, however, have neither been as clearly established nor fostered in the same sense. A lack of research and publications accounts for the reasons of above mentioned problem.

The problem, being thus instilled, shall be tackled in accordance with the stages of the Architectural Design Process, as Data Collection, Synthesis, Decision Making and Appraisal, and this will constitute the methodology of the Research.

In the First Section the key words of the project such as, Design, Architectural Design, Architectural Design Process, Photography, Architectural Photography, have been examined, explained, and their areas of intersection have been established in order to expose the Methodology of the Research.

In the Second Section the utilization of photographic techniques in the Architectural Design Process has been explained at large with various examples. At the end of this Section the implementability of Photographic Techniques into Architecture has been discussed for each of the stages of the Architectural Design Process.

In the Conclusion, the outcomes of the project and the new areas of research which have emerged, have been discussed.

The Appendix 1 is a list of the latest publications on the subject "Architectural Photography", as extracted from the Internet Worldwide Web. For those worth greater attention, the publicational data has also been supplied.

GİRİŞ

Bulunduğu tarihlerden başlayarak (1840), 24x36 mm makinelerin (leica tipi) piyasaya çıktığı tarihlere kadar (1925) yalnızca belirli kişilerce kullanılabilen fotoğraf makinesi ve fotoğraf teknikleri, bu tarihten sonra giderek ucuzlayan gereçler ve gelişen teknikler nedeniyle, toplum bütün üyelerince, gerek kişisel ilişkilerden, gerekse artan bilim, sanat, teknik alanlardaki araştırma eğiliminden ötürü, değişik ölçeklerde de olsa, kullanılmaya başlanmıştır.

1950'li yıllardan sonra düzenlenen yarışmalar, yoğunluk kazanan sergi ve dia gösterileri, yeni gelişen araştırma alanları, fotoğraf konusunda birçok ismin ortaya çıkmasını ve sivrilmesini, yani ihtisaslaşmayı sağlamış, böylelikle o tarihlere kadar genel olarak "fotoğrafçılık" adı altında yürütülen çalışmalar bu tarihlerden sonra Gazete, Reklam, Arkeoloji, Harita, Tıp Fotoğrafçılığı...Mimari Fotoğrafçılık gibi ihtisas dallarına ayrılmıştır.

Bu alanlardan özellikle Moda Fotoğrafçılığı, Haber Fotoğrafçılığı, Reklam Fotoğrafçılığı, Spor Fotoğrafçılığı alanlarında fotoğraf teknik ve yöntemleri çok gelişmiş, herbiri kendi kurallarını belirlemiş, bunlar çeşitli dillerde kitap olarak yayınlanmış ve okullarda eğitim programları açık ve kesin olarak belirlenmiştir.

Mimarlık alanında ise fotoğrafçılığın aynı şekilde geliştiğini söylemek güçtür. Mimarlık öğrencisi veya mimar olarak araştırmacılar, gerek eğitim süreci içinde gerekse profesyonel yaşamlarındaki çalışmalarında bir konunun fotoğrafını çekmek ve bundan yararlanmak gereksinimini zaman zaman şiddetle duymuşlardır, ancak bu çalışmayı nasıl yerine getirebilecekleri konusunda yeterli ve güncel bir önderliğin yapıldığı pek söylenemez. Neyi, niçin, nasıl yapacağını bilemeyen bireyler bu yüzden çok değerli zamanlarını o denli verimsiz bir biçimde harcayarak bu işlemleri çoğu kez sezgisel veya kişisel deneyimlerden öteye gidemeyen birtakım yöntemlerden yararlanarak gerçekleştirme yolunu denemişlerdir. Bu durum araştırmacılara çeşitli güçlükler çıkartmış ve yapılan iş bir zaman kaybı olmaktan öteye gidememiştir.

Mimarlık alanında sistemli fotoğraf çekme ile buna ilişkin eğitimde karşılaşılan sorunların başında kaynak yetersizliğini söylemek mümkündür. Bu konuda yazılmış türkçe kaynaklar henüz yok denecek kadar azdır, olanların ise birtakım dağınık kitap paragraflarından oluştuğu ve temel teknik bilgiler vermekten öteye gidemediği, duyulan ihtiyacı tam olarak karşılayamadığı ve mimarlık alanında gerek duyulan modelin geliştirilemediği ortadadır.

Yabancı kaynaklarda, özellikle ingilizce yayınlarda, "Mimari Fotoğraf" (Harris, 1995), "Mimarlık ve Fotoğraf" (Veltri, 1977) başlıkları altında birçok kitaba rastlanmaktadır. Bu kitaplarda konu daha çok ticari amaçla ele alınmakta, takdim fotoğrafları ve artistik fotoğrafların nasıl çekileceği, bunların teknikleri, yardımcı pahalı gereçler, ışık teknikleri v.b. açıklanmakta, mimari tasarlama konusunda, basit bir makine ve gereçlerle elde edilecek fotoğraflardan yararlanma şekline değinilmekte, fotoğrafın araştırmada nasıl kullanılacağı açıklanmamaktadır.

Bazı Üniversite ve Yüksek Okullarda verilmekte olan Fotoğrafçılık derslerinin çoğunda konuya yeterince önem verildiğini söylemek güçtür. Bu derslerde öğretilen yalnızca fotoğraf tekniğine ait temel bilgiler olup mimarlık alanında bir yöntem geliştirmekten uzaktır. Bu nedenle bu dersler gerekli ve yararlı, ancak yeterli değildir.

Mimar Sinan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitim Fakültesi bünyesinde dört sene eğitim veren Fotoğraf Bölümü bu alanda en kapsamlı eğitimi vermektedir. Ders programında "Belgesel Fotoğraf" ve "Mimari Fotoğraf" dersleri bulunmaktadır. Doç. Sabit Kalfagil tarafından yürütülen Belgesel Fotoğraf dersleri daha çok sosyal belgencilik, yani yaşam biçimleri, terk edilmek üzere olan zanaatler konuları üzerinde yoğunlaşmakta, Prof.Dr. Reha Günay tarafından yürütülen Mimari Fotoğraf derslerinde konunun artistik yönü ve teknik resim kuralları kıstas alınarak perspektif konuları işlenmektedir.

Görülen bu eksiklikler göz önüne alınarak bu araştırma, Moda, Haber, Reklam, Spor Fotoğrafçılığı konularında olduğu gibi, Mimari Tasarlama konusunda da fotoğraf tekniklerinden yararlanma yöntemlerinin

araştırılarak bir sisteme oturtulması amacıyla ele alınmıştır. Böylece daha sonra bu sistem esas alınarak eğitim programının ana şeması belirlenebilecektir. Ancak günümüzde yararlanılmakta olan fotoğraf teknikleri son derece geniş bir yelpaze sergilemektedirler. Bunları üç grup altında toplayabiliriz:

1- İlke olarak fotoğraf tekniğine dayanan, fakat çok özel araç ve gereçler ya da çok özel ışık ve ışın çeşitleri aracılığı ile yararlanılan teknikler, örneğin Holografi, Radyografi, Fotometalografi, Fotogravür gibi.

2- Normal fotoğraf makinesine yardımcı ve özel araç ve gereçlerin ilavesiyle yararlanılan teknikler, örneğin Fotogrametri, Fotomakrografi, Fotomikrografi, Termografi, gibi.

3- Normal bir fotoğraf makinesi ve her zaman bulunabilen araç ve gereçler kullanarak yararlanılan klasik fotoğraf teknikleri, örneğin siyah-beyaz veya renkli fotoğraf teknikleri gibi.

Bu saymış olduğumuz fotoğraf tekniklerinin uygulama alanları son derece geniştir. Bu tekniklerin bir araç olarak kullanıldıkları alanlara örnek olarak Mühendislik, Metalürji, Tıp, Haritacılık, Fizik, Kimya, Biyoloji Gazetecilik, Reklamcılık, Moda, Meteoroloji, Astronomi, Arkeoloji alanlarını sıralamak mümkündür. Bu alanlardan herhangi birinde fotoğraf tekniklerinden birkaçı aynı zamanda kullanılabilir gibi, tekniklerden biri birkaç alanda birden kullanılabilir. Örneğin tıp alanında kullanılmakta olan Radyografi, Mikrografi, Termografi tekniklerinden Termografi aynı zamanda Mühendislik, Askerlik, Meteoroloji, Astronomi alanlarında da kullanılmaktadır.

Aynı şekilde Mimarlık alanında da çok çeşitli fotoğraf tekniklerinden yararlanmak mümkündür, örneğin Termografi, Holografi, Fotogrametri teknikleri Mimarlık alanında kendilerine uygulama alanı bulabilmektedirler, özellikle Fotogrametri eski eserlerin veya mevcut dokunun incelenmesinde çok yararlı olabilmektedir. Ancak bizim araştırmamızın konusu yalnızca, yukarıda tarif ettiğimiz Klasik Fotoğraf Tekniklerinden, yani bir öğrencinin dahi edinebileceği normal bir fotoğraf makinesi ve standart gereçler kullanarak, Mimarlık alanında yararlanılması olarak sınırlandırılacaktır.

Ayrıca bu çalışma Fotoğrafın tarihsel gelişmesi veya Fotoğraf Teknikleri konusunda da bir araştırma değildir. Bu tür bilgiler konumuzun dışında olup birçok kitapta bulunmakta ve okuyucu tarafından bilindiği varsayılmaktadır. Ancak gerektiği durumlarda bazı temel bilgilere atıf yapılabilecektir.

Bu araştırmanın içindeki fotoğraflar bazı okuyucunun bekleyebileceği gibi güzel fotoğraflar değildir. Bu çalışmada, daha önce de belirtildiği gibi, güzelden çok işe yarar fotoğraflar kullanılmış ve bunların nasıl elde edileceği ile bunlardan nasıl yararlanılacağı konularına ağırlık verilmiştir.

Bütün bu tesbitlerden sonra bu çalışmanın başlığı genelde Mimarlıkta Fotoğraf Tekniklerinin Kullanılması olarak belirlenirken fotoğrafın mimarlık alanı içinde incelenmesini gelişigüzelikten kurtarmak için Fotoğraf Tekniklerini Mimari Tasarlama Sürecinin evreleri çerçevesinde incelemeyi yöntem olarak benimsedik. Bunun için önce Tasarlama ve Mimari Tasarlama, daha sonra Fotoğraf ve Mimari Fotoğraf terimleri açıklandı. Tasarlama ve Mimari Tasarlama ile ilgili açıklamalar bu alanda en son Türkçe kaynak olan Prof. Dr. Nigan Bayazıt'ın "Endüstri Ürünlerinde ve Mimarlıkta Tasarlama Metodlarına Giriş" (Bayazıt, 1994) adlı eserinden alındı. Bu bakımdan burada belirtildikten başka, okuma akışını bozmamak için, metin içinde ancak paragraf sonlarında bu esere atıf yapıldı. Fotoğraf ve Mimari Fotoğraf ile ilgili açıklamalar ise ağırlıklı olarak araştırmacının deneyimleri ve mevcut kaynaklardan yararlanılarak yapıldı.

Daha sonra Mimari Tasarlama Süreci evreleri iskelet olarak kullanılıp Mimarlıkta Klasik Fotoğraf Tekniklerinden yararlanılması bu iskelet çerçevesinde irdelendi. Bunun için hem mimar ve hem de fotoğrafçı olan araştırmacının her iki alandaki kendi deneyim ve uygulamalarının bir ara kesiti ortaya konuldu. Herbir tasarlama aşamasında araştırmacının kendi arşivindeki fotoğraflardan yararlanılarak Fotoğraf Tekniklerinin Mimari Tasarlama Sürecinin hangi evrelerinde ve ne denli yararlı olduğu veya olmadığı araştırıldı ve sonuç olarak yararlı olabildiği evrelerdeki kullanımı bir sistematığe bağlanmaya çalışıldı.

Bu araştırmada, Mimarlık ve Fotograf konusunda çok az kaynaktan yararlanıldı. Bunun birinci nedeni bu çalışmanın araştırmacının kendi deneyim ve çalışmalarının bir ürünü olması, ikinci nedeni ise mevcut kaynakların, Kaynakça ve Internet'den alınan Kaynakça'da da görülebileceği gibi (bkz. Ek-1), konuya yalnızca estetik, teknik ve profesyonel yönden yaklaşmış olmalarınıdır.

Bu alışma sonucunda belirlenmesine çalışılacak olan olan bu sistematik adımlar, kanımca mimarlık ğrencisi, mimar veya araştırmacılara çalışmalarında sürat, kesinlik, kolaylık ve ekonomi sağlamak açısından yararlı olabilecek, düzenli bir düşünce ile davranış yapısının bir sisteme oturmasına, sezgisellik yerine bilimselliğin yerleşmesine katkıda bulunabilecek ve daha sonra Fotograf Tekniklerinden Mimarlıkta yararlanma eğitiminin ana programını oluşturabilecektir.

1. BÖLÜM

MİMARİ TASARLAMA VE MİMARİ FOTOĞRAF

1.1. TASARLAMA:

Tasarlama, insanların yaşamlarını devam ettirirken kendileriyle bütünleştirdikleri çevreyi düzenlemek için yaptıkları bir davranıştır. Tasarlama daima yeniye ve ileriye yöneliktir. Bu davranış sırasında izlenen yola tasarlama yöntemi denilir. (Bayazıt, 1994). Tarih sürecinde tasarlamanın gelişmesi şu evrelerden oluşmuştur:

1.1.1. Pragmatik (sebeup-sonuç ilişkisi kurarak) tasarlama: İlk insanların yaşamlarını sürdürebilmek için bilinçlenerek bir ağaç kovuğunu, bir mağarayı barınmak için kullanması, bir taş parçasını silah haline dönüştürebilmesi yani kısaca mantığını kullanarak biçim elde etmesi aşamasındaki tasarlama değildir. (Bayazıt, 1994)

1.1.2. Analojik (benzetme yoluyla) tasarlama: Ürünlerin doğadaki nesnelere benzetilerek taklit yoluyla yapılan tasarımdır. Sonuç görülüp kullanıldıktan sonra, çizime başvurulmadan, ortaya konur. Sivri bir taşın daha da sivriltilerek mızrak ucu yapılması gibi. (Bayazıt, 1994)

1.1.3. İkonik (biçimsel) tasarlama: Deneme-yanılma yoluyla geliştirilmiş, yerleştirilmiş tasarlamalardır. Su baskınından korunmak için yükseltilmiş evler iyi bir örnek oluşturur. Tasarlanacak konuların artması akılda şekillendirmeyi gerektirir ve dolayısıyla çizimlerin başlaması bu evrede oluşur. (Bayazıt, 1994)

1.1.4. Kanonik (hukuksal, düzensel, normatif) tasarlama: Tamamen standartlardan, belirlenmiş ölçülerden, kurallardan hareket edilerek ortaya konulan tasarlamalardır. Uzmanlaşma, seri üretim ve Mimarlığın bir meslek olarak kabulü bu evrede (17.yüzyıl) olmuştur. (Bayazıt, 1994)

1.1.5. Çağdaş tasarlama: Dünyanın artan nüfusu ve bunun sonucu ortaya çıkan ciddi ekonomik sorunlar kaynakların geçmişteki israfına bugün olanak vermemektedir. Enerji, doğa kaynakları ve ekonomik sorunlar, doğal ekolojinin bozulması, tasarımcıyı daha önceki devirlerde karşılamadığı kendi kendini kontrol sorunuyla karşı karşıya getirmiştir. Bunun neticesi olarak tasarlamaçılara yardımcı olmak üzere birçok teknikler

ve yöntemler geliştirilmiştir. II.Dünya Savaşında, savaş araçlarının tasarlanmasında, geliştirilmesinde ve birçok buluşun ortaya çıkmasında yararlanılan bu teknik ve yöntemler tasarlayıcıların ilgisini çekmiş, 1950'ler ve sonrasında, Sibernetik, İş Etüdü, Ergonomi, Uygulamalı Psikoloji, Eylemler Araştırması, Sistem Analizi gibi alanlarda geliştirilen teknik ve yöntemler tasarlama konusunda denemeye başlanmıştır. (Bayazıt, 1994)

1.2. MİMARİ TASARLAMA:

Bu yöntemlerin tasarlama konusunda denemeleri ve olumlu sonuçlar alınması neticesinde, giderek karmaşık bir durum alan Mimari Tasarlama da kullanılmaları ilk olarak 1960'larda Almanya Ulm'deki Hochschule für Gestaltung'da başlamış, oradan İngiltere'ye geçmiştir. (Bayazıt, 1994). Bundan sonra asıl geliştirilmesi İngiltere'de olmuş ve bu konuda Bruce Archer, Christopher Jones, Thomas Marcus, Geoffrey Broadbent, Christopher Alexander gibi ünlü isimler sivrilmıştır. (Bayazıt, 1994)

1.3. MİMARİ TASARLAMA SÜRECİ:

Tasarlama sırasında yararlanılan teknik ve araçlardan kurulu eylem düzenine Tasarlama Süreci denir (Bayazıt, 1994). Tasarlama soyut zihinsel işlemlerden somut fiziksel sonuçlara giden bir dizi şekilde gelişir. Çeşitli tasarlama araştırmacılarının birbirlerine benzer, fakat değişik şekilde açılımları vardır ve tasarlayıcı sayısı kadar tasarlama süreci açılımı mevcuttur (Hürbaş, 1978). Ancak, Bilgi Toplama, Sentez, Karar Verme ve Seçme, Değerlendirme temel işlemler olduğundan ve bütün tasarlama süreçlerine uygulanabildiğinden ötürü Mimari Tasarlama Sürecini aynı adımlardan meydana gelmiş olarak kabul etmek yanlış olmaz.

1.3.1. BİLGİ TOPLAMA:

Tasarım sonucunu doğrudan etkileyecek olan Bilgi Toplama işlemi Tasarlama Sürecinin en önemli evresidir. Toplanacak bilgilerin karar üzerinde önemli etkileri vardır, bu nedenle güvenilir, amaçla ilişkili, doğru pratik bilgiler toplanmalıdır. Herhangi bir konuda toplanılan bilgi ne denli çok ise çözüm olasılığı o denli artar ve karar verme ve seçme kolaylaşır. Tasarlama konusunda mimarın bilgi kaynakları ve bilgi top-

lama işlemleri şunlardır: (Bayazıt, 1994)

1- Konu ile ilgili kişi ve uzmanlar: Ürün üzerinde kontrolü olan kişi ya da grup, tasarlama ürününün oluşumunu etkiler. Bu kişiler, tasarımcılar, kullanıcılar, yararlananlar, müşteriler, danışmanlar olabilirler. Bu kişi ve uzmanlardan bilgi toplama işlemleri konuşmalar, toplanmalar, seminerler, konferanslar gibi ikili veya grup görüşmeleri olabilir.

2- Literatür Kaynakları: Dergi, kitap, broşür, standartlar gibi çeşitli türde kaynaklardan literatür araştırmasında yararlanılabilir. Bu kaynaklardan benzer örnekler, standartlar, hukuksal, teknik bilgiler toplanabilir. Literatür kaynaklarından bilgi toplama işlemleri kitaplık ve arşiv çalışmaları olabilir.

3- Pazar Araştırmaları: Tasarlaması yapılacak yapı ile ilgili olarak tümü veya bileşenleri, malzemesi, eleman ve sistemleri konusunda piyasada mevcut ürünler, malzemeler ve bu konu ile ilgili kullanıcı davranışları konusunda toplanacak bilgileri içerir. Pazar araştırması konusunda bilgi toplama işlemleri gözlem, inceleme, kullanıcılarla görüşme, toplantı düzenleme olabilir.

4- Mevcut Benzer Yapı Örneklerinin İncelenmesi: Aynı ya da benzer yapıların gerek kullanılışı gerekse yapım ve üretim özellikleri incelenerek aksaklıkları ve nitelikleri saptanır. Bu tür çalışmalar aynı zamanda değerlendirme çalışmalarıdır. Bu örneklerin incelenmesi işlemleri gözlem, kullanıcılarla görüşme, soru kağıdı düzenleme olabilir.

5- Binanın Yer Alacağı Çevrenin İncelenmesi: Arsası ve çevresiyle bağlantısının kurulması açısından bilgi toplanması en önemli konulardan biridir. Binanın içinde yer alacağı çevre ve arsa konusunda bilgi toplamadan hiçbir yapının tasarlanmasına geçilemeyeceği açıktır. Bu bilgiler hakim rüzgar, yağmur, güneş durumu gibi iklimsel özellikler, bitki örtüsü, yön, manzara gibi tabiat özellikleri, tarihsel özellikler, kültürel özellikler, ulaşım, yol, su, elektrik, telefon, doğalgaz, kanalizasyon gibi altyapı özellikleri, yeraltı su seviyesi, zemin emniyet edilmesi, toprak yapısı gibi zemin özellikleri olabilir. Çevre konusunda bilgi toplama işlemleri literatür tarama, gözlem, inceleme toplantı düzenleme olabilir.

1.3.2. ÇÖZÜM ÜRETME (SENTEZ):

Bilgilerin toplanması ve analiz edilmesinden sonra bunlardan yeni fikirler üretmek konusunda araştırmacı soruna ilişkin bilgileri kullanarak önce çözüm önerileri üretir, sonra bunlardan bir tanesine karar vererek seçer ve geliştirir. (Bayazıt, 1994)

Sentez aşaması Tasarlama Süreci içinde her türlü tekniklerden en fazla yararlanılan kesimdir, bu nedenle yaratıcılık, fantezi, hayal gücünü kullanan tekniklere bu aşamada geniş yer verilir. Bu teknikler eskizler çizimler, perspektifler, modeller, montajlar gibi tekniklerdir.

Sentez aşamasında araştırmacı önce düşünerek çözümler üretir, sonra bu çözümleri her türlü tekniği kullanarak takdim eder. Yani sentez düşünsel ve taktimsel olmak üzere iki aşamadan oluşur. Düşünsel kısımda pek çok ölçülemeyen değerler vardır ve çözüm üretme araştırmacının kişisel yaratıcılığına, genel kültürüne, dünya görüşüne bağlı bir eylemdir. Bu bakımdan birçok Tasarlama Teorisini tarafından "Kara Kutu" olarak isimlendirilir.

1.3.3. KARAR VERME VE SEÇME:

İnsan, yaşamının her anında bilinçli ya da bilinçsiz olarak karar verme ve seçme durumundadır, çünkü bu yaşamın devamlılığını sağlayan bir gerekliliktir. (Bayazıt, 1994)

Genel anlamda karar verme çeşitli hareket tarzlarından amaca en uygun bir tanesinin seçimidir. Şu halde Karar Verme eyleminin yapılabilmesi için en az iki çözümün bulunması şarttır. Verilecek karar problem hakkında bilgilerin niteliğine ve niceliğine bağlıdır. Bir konuda karar verilmişken yeni bir bilginin ortaya çıkmasıyla kararın değiştiği sıkça görülür. Eğer sayısal veya görsel ölçülebilen bilgiler toplamışsak bunların analizi ve karar verme daha kolaydır, ancak insan ve fiziksel çevre arasındaki bağlantılarda olduğu gibi sayısal olarak ölçülemeyen bilgiler toplamışsak karar vermek daha zordur.

Araştırmacı yalnız Karar Verme aşamasında değil Tasarlama Sürecinin tamamında devamlı karar verme durumundadır. Karar Verme, Sentez aşamasında üretilen çözüm önerilerinden bir tanesinin optimum çözümü getirdiği neticesine varıp uygulamak üzere seçilmesidir.

1.3.4. DEĞERLENDİRME:

Tasarlamanın en önemli özelliklerinden birisi tasarımcının tasarladığı bina veya çevrenin içinde yaşayan insanları, gelişen olayları etkilemesidir. Oysa eğitim ve kültürleri nedeniyle tasarımcının çevrenin ve insan davranışlarının her türlü özelliklerini bilmesine imkan yoktur. Tasarlanan bina veya çevre bittikten sonra, bu tasarlama önceden düşünemedikleri bazı aksaklıkların ortaya çıktığını görürler. İşte Değerlendirme bu aksaklıkların tesbit edilip bir sonraki tasarımlar için kullanılması demektir. (Bayazıt, 1994)

Giderek gelişen malzeme çeşitleri, iş teknikleri, yapı sistemleri, bilimsel ve teknolojik ilerlemeler tasarımcıyı sonucunu önceden görmesine pek olanak olmayan bir çok ekonomik ve toplumsal etkisi olan kararlar almaya ve bunları uygulamaya zorlar. Doğru bir uygulamayı yalnızca son karşılaşılan bilgilere, deneylere, kişisel kabiliyete veya geçmiş örneklere dayandırmak mümkün değildir. Bunun neticesi olarak tasarlanılan yapılar veya çevre bittikten sonra bunlarda çeşitli yönleriyle aksaklıkların görülmesi çok olagandır.

Mimari Tasarlama Değerlendirme bitmiş bir yapının teknik veya fonksiyonel uygunluğunun, işlerliğinin sınanması yani olumlu ve olumsuz yanları hakkında bilgi toplanmasıdır. Değerlendirme bina veya davranışın uygunluğu açısından bilgi toplamak ve bu bilgiyi yeni tasarımlar için kullanmak amacını güder. (Hürbaş, 1978)

Bilgi Toplama ile Değerlendirme aşamaları arasındaki sıkı ilişki, Bilgi Toplama evresinde kullanılan teknik ve yöntemlerin Değerlendirme evresinde de kullanılabilir olmasından kaynaklanmaktadır. Değerlendirme aslında bir Bilgi Toplamadır ve Bilgi Toplama aşamasındaki "Mevcut Benzer Yapı Örneklerinin İncelenmesi" (Bkz. 1.3.1. madde 4) adımıdır.

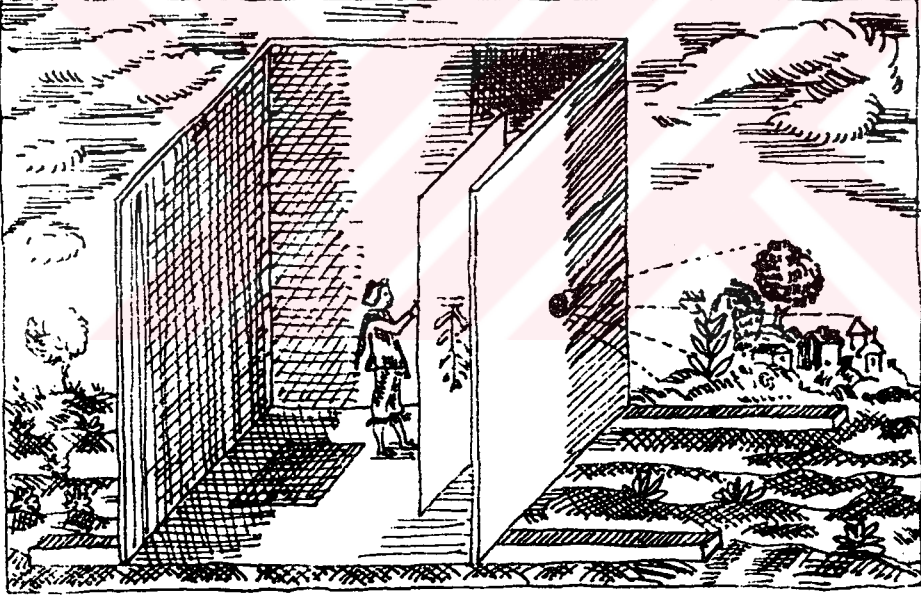
Buraya kadar Tasarlamanın tarihçesini, Mimari Tasarlama, Mimari Tasarlama Sürecini ve Evrelerini inceledik. Bunu yapmaktaki amacımız araştırmanın iskeletini oluşturacak sistemi açıklığa kavuşturmak kısaca bu konu hakkında bilgi vermektir. Bu iskelet çerçevesi içinde 2.Bölümde Mimari Fotograf Teknikleri incelenecektir.

1.4. FOTOGRAF:

"Işık ile Yazmak" (*) anlamına gelen Fotograf tek bir kişinin buluşu değildir. Kimyagerler, Alkimistler, Fizikçiler, Sanatkarlar, hepsi bu "Işık ile Yazmak" tekniğinin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.

Birbirinden birkaç yüzyıl farklı zamanlarda yapılmış iki buluş Fotograf Tekniğinin temelini oluşturdu.(**)

Birincisi, -bilindiği kadarıyla henüz 11.yüzyılda- insanlar karanlık bir odada, bir delikten gelen ışığın karşı duvarda, dışarda bulunan cisimlerin ters bir görüntüsünü canlandırdığını gözlediler. Ancak bu görüntü hem karanlık hem de bulanık idi. Aydınlık bir görüntü elde etmek için delik büyütüldüğünde görüntü daha bulanık oluyordu. Hem

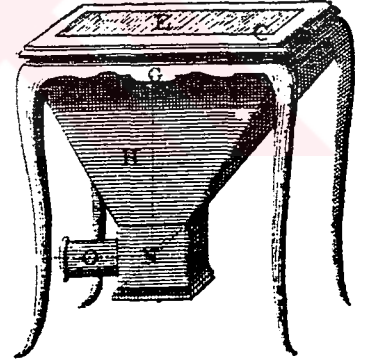
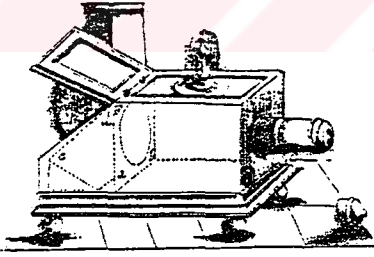
16. yüzyılda, her tarafı sımsıkı kapalı bu Karanlık Oda'da (Camera Obscura) ressam, kağıt üzerine başaşağı düşen görüntünün ana hatlarını çizerdi. (Kaynak: Kodak Dergisi, sayı:1 1962, sayfa:8)

(*) Eski Yunanca'da "phos" ışık, "graphein" yazmak anlamına gelmektedir Collins Pocket English Dictionary, "photo-" maddesi, sayfa: 627, ve "-graph" maddesi, sayfa: 369.

(**) Fotografın genel tarihi hakkındaki bilgiler:The Focal Encyclopedia of Photography, "Discovery of Photography" maddesi, sayfa: 453, vol.one

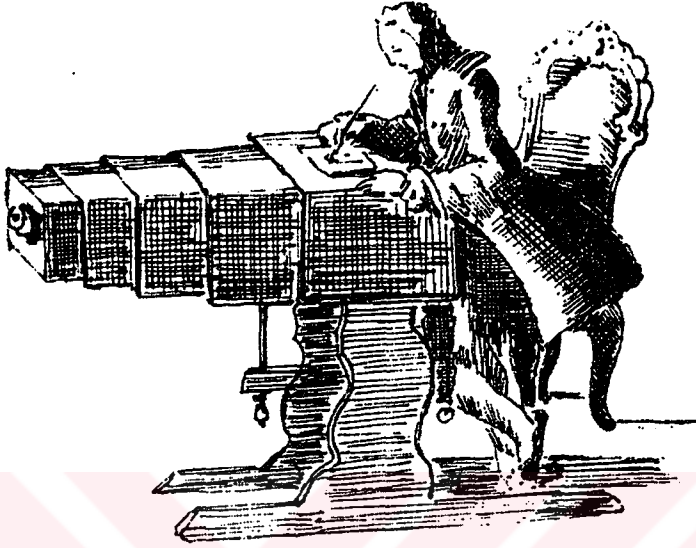
aydınlık hem de netlik sağlayan bikonveks bir mercek ilk defa 1550 de kullanıldı. 1558 de Napoli'li Giovanni Battista Della Porta, çizimleri Leonardo da Vinci'nin notlarında bulunan Karanlık Oda'nın (Camera Obscura) ilk ve eksiksiz tarifini yaptı. Bu bakımdan karanlık odanın mucidi olarak Porta bilinir. 1568 tarihli bir başka tarifte mercek ile beraber diyaframdan da bahsedilmektedir. 1650'lerde ise Karanlık Odaların daha küçükleri olan taşınabilir "Karanlık Kutu"lar amatör ve profesyonel ressamların standart donanımı haline geldi. Bunlar genellikle bir ucunda bikonveks bir mercek, orta kısmında yansıtıcı ayna ve üstünde yarı mat bir yüzey bulunan, bazıları iç içe geçerek katlanabilen, geniş kutulardı. (*)

Fotografçılığın optik esasları böylece henüz 17.yüzyılda ortaya konmuş olmakla beraber, kimyasal esasların bulunması için daha yetmiş sene vardı.

17. yüzyılda sanatkarlar, ressamlar tarafından resim yapmak için kullanılan taşınabilir, mercekli, aynalı, yarı mat çizim yüzevli "Karanlık Kutular". (Kaynak: The Focal Encyclopedia of Photography, sayfa: 151 ve 152)

(*) The Focal Encyclopedia of Photography, Volume one, Volume two.
"Camera Obscura" maddesi, sayfa: 151.
"Lens History" maddesi, sayfa: 836.

18. yüzyılda resim çizmek için kullanılan "Fotograf Makinası".
Kaynak: Kodak Dergisi, Sayı: 1/1962, sayfa: 8.

İkincisi, 1727'de Johann Heinrich Schulze, kendisinden önce başkalarının da gözlemiş olduğu, gümüş tuzlarının kararmasının sıcaktan değil ışıktan olduğunu keşfetti. Böylece fotoğraf tekniğinin ortaya çıkabilmesi için gerekli iki faktör hazırды. Ancak bu iki buluşun, optik esas ile kimyasal reaksiyonun, birleştirilip "ışıkla yazmak" tekniğinin bulunabilmesi için bir yüzyıl daha beklemek gerekecekti.

1822 de Joseph-Nicéphore Niépce adında bir Fransız bu iki buluş üzerinde çalıştı ve bazı resimler elde ettikten sonra 1833 de öldü. Onun yardımcısı Louis Jacques Mandé Daguerre deneylere devam ederek 1839 da görüntüyü bakır plaklar üzerinde tesbit etmeyi başardı ve fotoğrafçılıkta "Daguerrotype" olarak bilinen tekniği buldu. Bu tekniğin iki dezavantajı vardı, biricisi resim pozitifdi, yani tek kopya idi ve çoğaltılamıyordu, ikincisi pozlandırma süresi çok uzundu.

Daguerre'in Paris'deki çalışmaları sırasında bir İngiliz bilim adamı, William Henry Fox Talbot da aynı konu üzerinde çalışıyordu. Talbot bakır plaklar yerine kağıdı ilaç ile hassas hale getiriyor, bunları

Henry Fox Talbot tarafından yapılmış olan ilk kağıt negatif. Lacock Abbey'deki kütüphanesinin kafesli penceresi. 1835
Kaynak: Kodak Dergisi Sayı: 2/1962, sayfa: 10

pozlandırıp negatif bir resim elde ediyor, sonra bundan da tekrar kopya yaparak pozitif resmi yapıyordu. Böylece Talbot günümüzde modern fotoğrafçılık tekniğinin esası olan negatif-pozitif yöntemini bulmuş oluyordu. 1841'de Talbot bulduğu tekniğin patentini aldı ve "Calotype" veya "Talbotype" tekniği ortaya çıktı.

Calotype tekniğinde kağıttan kağıda baskı yapıldığından kağıdın lifleri de görünüyor ve resim çok net olmuyordu. Bu bakımdan Daguerrotype tekniği daha çok kullanılan bir teknik olarak devam etti.

1847'de bir İngiliz heykeltıraş-mimar, Frederick Scott Archer, hassas ilacı kağıt yerine cam üzerine uygulayarak "Yaş Collodion Usulü" veya kısaca "Yaş Usul" (wet process) olarak bilinen tekniği buldu. Bu teknikte cam plakalar fotoğrafın çekileceği zaman hazırlanır ve makinenin içine ıslak olarak yerleştirilip fotoğraf çekilir ve hemen banyo edilmesi gerekirdi. Bunun için zamanın fotoğrafçıları bir kervan ile veya bir tren vagonunun içinde seyyahat ederlerdi. Bu devrin en meşhur fotoğrafçısı William Henry Jackson idi. (ölümü 1942)

Yaş Collodion usulü ile arazide resim çeken fotoğrafçıların seyyar bir karanlık odaya ve kimya laboratuarına, ağır teçhizata ihtiyaçları vardı.

Kaynak: Kodak Dergisi, Sayı: 2/1963, sayfa: 13

Yaş usulün fotoğrafçılığın gelişmesine büyük katkısı oldu. Böylece fotoğrafçılık Daguerrotype'çilerin stüdyosunun sınırlarından kurtuldu. Karanlık oda vazifesini görecektir bir çadır ve cam plakları hassas hale getirmek için küçük bir kimya laboratuvarı da dahil olmak üzere, gerektirdiği hantal ekipmana rağmen fotoğrafçılar dünyayı dolaşmaya başladı. Bu sistem 1879 da bir İngiliz fizikçi olan R.L.Maddox tarafından, cam plaklara sürülen ilacın kuru halde kullanılmasını bulana kadar devam etti. Böylece fotoğrafçı karanlık odasını ve kimya laboratuarını beraberinde taşımaktan kurtuldu.

1884 de George Eastman (Kodak kurucusu) hassas ilacı bir kağıt bant üzerine sürerek makinelere yerleştirme tekniğini buldu. 1889 da ise hassas ilaç kağıt yerine nitro-sellüloz esaslı jelatin tabaka üzerine uygulanarak makinelere yerleştirildi. Bu sayede pozlandırılmış filmlerin günlerce sonra dahi banyo edilmeleri mümkün oldu. Bu teknik halen günümüzde kullanılan tekniktir. (*)

(*) The Focal Encyclopedia of Photography, volume one. "Discovery of Photography" maddesi, sayfa: 453.

Yaş usulde kullanılan cam plakların büyüklüğü nedeniyle fotoğraf makineleri de hep büyük makinelerdi. Cam plakların yerine jelatin filmlerin kullanılması makineler üzerinde tesirini gösterdi ve giderek küçüldüler. Nihayet 1925 de leica tipi 35 mm. makinelerin bulunmasıyla fotoğrafçılık amatörler arasında da hızla yayılmaya başladı.

1930'lar ve sonrasındaki çöküntü yılları, gelişen sosyal problemler, fotoğraf makinelerinin küçülmesi ve taşınabilir hale gelmesi Dokümanter Fotoğrafçılığın gelişmesine neden oldu. II.Dünya Savaşı sırasında Belgesel Fotoğrafçılık doruğuna ulaştı, haber, gazetecilik, askerlik, hava fotoğrafçılığı çok gelişti. Gene harbin gerektirdiği teknolojik araştırmalar neticesinde elektronik flaş, çok hızlı ve hassas filmler, yeni developman banyoları, renkli fotoğraf teknikleri bulundu ve geliştirildi. Böylece fotoğrafçılık da ihtisas kollarına ayrıldı.

Bugün artık hemen her konuda fotoğraf teknikleri kullanılmakta ve o konu ile ilgili kullanma yöntemleri bazılarında kesin olarak belirlenmiş durumdadır.

Fotografin Türkiye'ye gelişi çok süratli olmuş, Daguerre'in yanında çalışanlardan Mösyö Compa 1842'de Beyoğlunda Belvü adıyla bir stüdyo kurarak çalışmaya başlamıştır. (Ak, S.A. 1988). Türkiye'de fotoğrafçılık, resmin dinsel açıdan yasak olması nedeniyle, çok uzun bir süre hep yabancılar ve azınlıklar tarafından uygulanmıştır. En önemlileri Alman Rabach (1850), James Robertson (1852), Diyarbakırlı Kevork ve Wichen Kardeşler (Abdullah Biraderler) (1858), Febus Efendi, Nikola Andriomenos (İstanbul Foto Saray kurucusu), Aşil Samancı, Jacques İskender'dir. (Foto Sabah kurucusu) İlk Türk fotoğrafçı İstanbul dışındadır. Hany'a'da atölye açan Salih Bey'dir.(1904) (Ak,S.A. 1988)

1900'lere kadar fotoğraf tamamen yabancıların uğraş alanı olmuştur. Bu devirdeki en önemli olay Sultan II.Abdülhamid'in hazırlattığı 51 cilt ve 1800 fotograftan oluşan Osmanlı İmparatorluğu Albümleridir. (Beauge 1993).1900'lerden sonra giderek bozulan ekonomik durum, 1908 Abdülhamid'in tahttan indirilmesi, 1912-1913 Balkan Harbi, 1914-1918 I.Dünya Savaşı nedenleriyle Ülkede herşeyin kıtlığı çekildiğinden fotoğraf ile pek uğraşan olmamıştır.

Cumhuriyetin ilanından sonra, 1927 de, İstanbul'da atölye açan ilk Türk Ferit İbrahim Bey olmuştur. Dinsel kuralları öne sürerek fotoğrafı günah ve ayıp sayan halk, Cumhuriyet'in beraberinde getirdiği, nüfus kağıdı, tapu senedi, pasaport, v.b. resmi evraka vesikalık fotoğraf konulması zorunluluğundan ötürü fotoğraf çekilmek durumunda kalmış ve bundan sonra fotoğrafaneler çoğalmıştır. (Ak,S.A. 1988)

Fotoğrafçılığın yayılması bu sanatla ilgili alanları harekete geçirmiş ve 1929 da İzmir'de ilk sergi açılmış, 1930 da ilk yarışma düzenlenmiş 1931 de ilk defa Foto Süreyya adlı aylık bir dergi yayınlanmaya başlanmıştır. Dernek olarak ise 1929 da Ankara Fotoğrafçılar Cemiyeti, 1945 de İzmir Fotoğrafçılar Cemiyeti, 1950 de Amatör Foto Klübü, 1959 da Erenköy Fotoğraf Kulübü (şimdiki İFSAK) kurulmuştur.(Ak,S.A. 1988)

1960'lardan sonra daha da gelişen fotoğraf alanında birçok isim sivrilmiş ve giderek ihtisaslaşma başlamıştır. Mimarlık alanında ilk Mimar-Fotoğrafçı Arif Hikmet Koyunoğlu'dur.(ölümü 27.7.1984)

Kısaca tarihsel gelişmesini gördüğümüz fotoğrafı bütün lisanların en evrenseli olarak tanımlayabiliriz. Kelimeler, yazılı veya sözlü, en çok kullanılan iletişim aracıdır. Ancak Mağara Devrinde de olduğu gibi en eski iletişim aracı resimdir. 20.yüzyılda ise fotoğrafla iletişim uzak mesafelerde dahi kelimelerle anlaşmaktan daha kolay hale gelmiştir, çünkü fotoğrafın şu avantajları vardır: (DeMare, 1975)

1- Fotoğraf hakikatin aynasıdır. (fotomontajlar hariç) Konu veya olay hakikatte olduğu gibi tüm detayları ile tesbit edilir. Fotoğrafı çekilmiş olay gerçekte olmuştur ve makine bu olayın şahididir.

2- Fotoğrafın bir lisan olarak avantajı, soyut semboller olan kelimeler yerine herkesin bildiği doğadaki şekilleri kullanmasıdır. Teorik olarak bir olay hakkında bilgilenmenin en iyi yolu o olayı şahsen izlemek, ikinci iyi yolu o olayın fotoğrafını incelemektir. Ancak kelimeler bu anlatımı tamamlamak için gene de gereklidir.

3- Fotoğraf bir anlamda zamanı durdurur ve konu veya olayı tesbit ederek istediğimiz zaman incelememize imkan verir. Böylece bir kere görmüş ve izlemiş olmaktan daha çok bilgilenme sağlar. Elektronik flaş sayesinde saniyenin milyonda birinde dahi fotoğraf çekilebilir. Bu bir

avantaj olduğu gibi aynı zamanda bir dezavantajdır. Çok kısa bir zamanda olan olay tüm hikayenin tamamını anlatmaya yetmeyebilir, bu bakımdan fotoğraf mükemmel değil iyi bir iletişim aracıdır.

4- Kişinin ana dili ne olursa olsun, resim hiçkimseye yabancı olmamasından ötürü, fotoğraf evrensel bir lisandır. Kişinin anlaması için tercüme gerektirmez, herkes tarafından kolaylıkla anlaşılabilir.

5- Fotoğraf çevremizdeki renkleri siyahtan beyaza giden gri tonlarla ifade edebilme gücüne sahiptir. (Renkli fotoğraf hariç)

6- Fotoğraf, tümüyle ele alındığında anlamsız görünebilen çevremizdeki ortamdaki ayrıntılar, parçalar izole ederek onları kontrollu ve disiplinli hikaye veya yorumlar haline getirebilir.

Bir iletişim aracı olarak yadsınamaz nitelikleri olan fotoğraf, mekanik bir tekniğe, kameranın ve yardımcı gereçlerin özellikleri gibi, bağlı olmasından ötürü yaratıcı ifade olarak olanakları kullanılan gereçler orantısında kısıtlıdır.

1.5. MİMARİ FOTOĞRAF:

Ressamlık gibi fotoğrafçılık da estetik bir güç olarak mimarlık alanında etkili olmuştur. Fotoğrafın bulunuşundan önce mimarlık kitapları resim, gravür, taş baskı, suluboya gibi zor ve uzun uğraş gerektiren tekniklerle resimlendirilirdi. Fotoğraf olmasaydı mimaride yeni fikir sıçramaları çok daha yavaş olurdu.

Mimari fotoğraf genel fotoğrafçılığın birçok uzmanlık konularından bir tanesidir. Bütün diğer fotoğraf dallarında olduğu gibi aynı fiziksel ve kimyasal kurallara uyar, aynı gereç ve malzemeyi kullanır, diğer alanlardan farkı yalnızca konusu ve amacı açısındandır. Mimari fotoğrafın konusu statik formlar olan binalar (*) ve yerleşmeler ve insan-çevre ilişkisi eylemleridir, amacı ise -bizim özellikle bu araştırmada ele

(*) Fotoğrafçılık tarihinde ilk çekilmiş olan fotoğraflar "Mimari Fotoğraf"lardır. Joseph Nicéphore Niépce tarafından çekilmiş olan fotoğraf evinin avlusu idi. William Henry Fox Talbot'un çektiği fotoğraf ise Lacock Abbey'deki kütüphanesinin panjurlu penceresi idi. Statik formların çekilmesi poz süresinin çok uzun olmasından dolayı idi.

(DeMare, 1975, s: 20)

alış şeklimize göre- artistik, çarpıcı fotoğraf çekmekten çok mimarlık çalışmalarında yararlanılabilecek belgeler üretmektir.

Genel olarak ele alındığında mimari fotoğraf çeşitlerini şu şekilde açıklayabiliriz:(DeMare, 1975)

1.5.1. BELGESEL MİMARİ FOTOĞRAFLAR:

Mimarların, Eski Eser Uzmanlarının, Tarihçilerin kullanacakları, mümkün olduğunca çok ve doğru bilgiyi içeren, güzelden çok yararlı olarak nitelendirilebilecek fotoğraflardır. Belgesel Mimari Fotoğraflar bu tezin özünü teşkil etmektedir.

1.5.2. RESİMSSEL (ILLUSTRATIVE) MİMARİ FOTOĞRAFLAR:

Bu fotoğraflar belge niteliğinin yanı sıra artistik yanları da olan ve bir binayı olabildiğince çekici gösteren fotoğraflardır. Bakış noktasının seçimi, görüş açısı ve aydınlatma tekniği ile bir binayı yorumlar, onu olduğundan güzel veya çirkin gösterebilir. Bu tür genellikle mimarların çekmek istedikleri bir fotoğraf türüdür.

1.5.3. ARTİSTİK MİMARİ FOTOĞRAFLAR:

Belgesel niteliğinden çok görsel sanat eseri olabilecek fotoğraf türüdür. Önemli olan konunun mimari değeri veya belge niteliği değil fotoğrafın çekiciliğidir. Bu tür fotoğraflar sanat alanında geçerli olan kontrast, denge, tekrar, v.b. kurallara uyarlar.

1.5.4. FOTOĞRAF MAKİNALARI:

Daha önce de belirttiğimiz gibi bu tezde amacımız profesyonel ve pahalı olmayan araç ve gereçlerle, yani bir öğrencinin dahi sahip olabileceği ekipman ile Belgesel Fotoğraf çekmek olduğuna göre, önce kısaca fotoğraf makinelerini inceleyelim:

1- Ayarı olmayan basit kutu makineler: Objektif kalitesi iyi olmayıp, mimari fotoğraf için hiç uygun olmayan makinelerdir.

2- Katlanır körüklü makineler: Amatörler için kullanışlı olup mimari fotoğraf çalışmalarına uygun değildir.

3- Minyatür kameralar: 8mm olduklarından dolayı mimari fotoğraf çekmeye hiç uygun değildirler.

4- Çift mercekli refleks makineler: Amatör ve profesyoneller tarafından kullanılabilir olup mimari fotoğrafa uygun 6x6 makinelerdir.

5- Tek mercekli refleks 6x6 veya 6x7 makineler: Biraz büyük ve ağır olmalarına karşın mimari fotoğraf çekmeye uygun makinelerdir.

6- Tek mercekli refleks 35 mm makineler: Bunlar küçük, hafif, pratik makinelerdir. Mimari fotoğraf için her ölçekteki kullanıcıya en uygun makine türüdür.

7- Hafif stüdyo makineleri: Hem elde hem stüdyoda kullanılabilen, perspektif düzeltme özelliği olan, mimari fotoğraf çekmeye uygun makine türüdür.

8- Stüdyo makineleri: Ağır büyük makinelerdir. Daima tripod üzerinde kullanma zorunluluğu vardır. Bu bakımdan mimari fotoğraf için uygun değildirler.

1.5.5. GEREÇLER:

Belgesel Mimari Fotoğraf çekmek için ideal minimum bir set'de şunlar bulunmalıdır:

1- 35 mm tek mercekli refleks makine ve normal objektif.

2- İç mekan çekimleri için geniş açı objektif. (25 mm)

3- Ayrıntı çekmek için teleobjektif. (200 mm)

4- Elektronik flaş.

Bunlara ilave olarak daha gelişmiş bir setde şunlar bulunabilir:

1- Tripod (sehpa): Uzun pozlandırma yapabilmek ve panorama resimleri çekebilmek için.

2- Parasoley: Objektife gelebilecek yansıyan ışıkları önlemek için.

3- Pozometre: Poz süresini ve diyafram açıklığını tesbit edebilmek için

1.6. İNCELEME YÖNTEMİ:

Bu bölümde incelediğimiz Tasarlama Süreci ileri ve geri beslenmelerden ötürü alt evrelere ayırmanın çok güç olduğu bir süreçtir ve Mimari Tasarlama konusuyla uğraşan araştırmacı sayısı kadar Tasarlama Süreci açılımlı mevcuttur. (Hürbaş 1978)

Bu bakımdan bu çalışmayı belirli bir düzeyde tutabilmek ve konunun dağılmasını önlemek açısından Mimarlıkta Fotograf Tekniklerinin kullanılması konusunu minimum donanıma sahip bireyler tarafından, Mimari Tasarlamanın temel evreleri olan "Bilgi Toplama", "Sentez", "Karar Verme ve Seçme" ve "Değerlendirme" başlıkları altında inceleyeceğiz.

2. BÖLÜM

MİMARİ TASARLAMA SÜRECİNDE FOTOGRAF TEKNİKLERİNİN KULLANILMASI

2.1. FOTOGRAF TEKNİĞİ İLE BİLGİ TOPLAMA:

1.Bölümde incelediğimiz gibi toplanan bilgilerin anlaşılabilmesi, unutulmaması ve istenildiğinde kullanılabilmesi için bilgi türüne göre uygun bir teknikle tesbit edilmeleri gerekir. Fotograf teknikleri görsel bir teknik olduklarından 1.Bölümde sayılan bilgi kaynaklarından gözlem ve inceleme ile bilgi toplanabilecek durumlarda yardımcı olabilecektir. Şu halde fotograf teknikleri Pazar Araştırması(1.3.1.3), Mevcut Benzer Yapı Örneklerinin İncelenmesi(1.3.1.4), ve Binanın Yer Alacağı Çevre(1.3.1.5) konuları hakkında bilgi toplanmasında yardımcı olabilecektir.

Fotograf tekniklerini kullanarak yapı ve çevre konularında, örneğin bir bina, bir tarihi eser, bir arsada olduğu gibi insan davranışları, insan çevre ilişkileri konularında da bilgi toplamak mümkündür. Araştırmacı bilgi toplama işlemleri için fotograf tekniğini kullanma gereği duyduğu zaman, herşeyden önce çekimin planlanması şarttır. Eğer araştırmacı bu konuyu hiç incelemeyen çeşitli açı ve uzaklıklardan bir seri fotoğraf çekerse bunlar genelde amaca cevap vermeyen "resimler" olmaktan öteye gidemeyecek, yapılan uğraş zaman ve para kaybına neden olacaktır.

Araştırmacının çekeceği fotograftan ne beklediği, yani ondan hangi yönde ve ne biçimde yararlanacağını önceden ve kesin olarak bilmesi lazımdır. Fotograf Tekniği ile Bilgi Toplama konusunda bu çok önemlidir. Bu nedenle proje üzerinde bir ön çalışma yaptıktan ve sorunları belirledikten sonra incelenen konu veya davranışın geçtiği yerde bu sorunlara yanıt olacak fotoğrafların elde edilmesine yönelik bir çalışma daha yapması, belirlenmesi istenilen öğe ve ilişkilerin yeterince vurgulanabilmesi için zorunludur.

Ancak bu şekilde kullanma amacını belirledikten ve ön çalışma yapıldıktan sonra araştırmacı bilgi toplama konusunda yararlanabileceği fotoğrafları çekebilecektir. Bu bakımdan amaç belirleme, ön planlama ve

çekim işlemlerinin sorunları bilen araştırmacının kendisi tarafından yapılması şarttır.

Bu araştırmanın özünü teşkil eden Belgesel Mimari Fotoğrafları (1.4.1.) kullanma amaçlarına göre:

- Ölçüm amacıyla kullanılacak fotoğraflar,
- İnceleme amacıyla kullanılacak fotoğraflar,
- Gözlem amacıyla kullanılacak fotoğraflar,
- Takdim amacıyla kullanılacak fotoğraflar, olarak ayırabiliriz.

Kullanma amaçlarına göre böylece sınıflandırılabilen olan bu fotoğraf çeşitlerinin ilk üçü Bilgi Toplama konusunda yararlı olduklarından burada incelenecek, Takdim Fotoğrafları ise Çözüm Üretme konusunda yararlı olduklarından bir sonraki alt bölümde incelenecektir.

2.1.1. ÖLÇÜM AMACIYLA KULLANILACAK FOTOĞRAFLAR:

Bunlar yerinde çok az ölçüm yaparak ölçekli çizim yapmaya yarayacak fotoğraflardır. Bu fotoğraflardan binanın ölçekli olarak planı ve cepheleri çizilebilmekte, böylece uzun ölçü alma işlemleri azalmakta, fotoğraf aracılığı ile çizim yaparak doğru ölçüler elde edilebilmektedir. Bu tür fotoğraflar özellikle röleve ve restorasyon çalışmalarında çok yararlı olmakta saha çalışması işlemlerini kısaltmaktadırlar.

Bu fotoğrafların çekilmesine ilişkin, yerinde bir ön çalışmada şunlara dikkat edilir:

- 1- Bölgedeki binaların yükseklikleri göz önüne alınarak konunun en iyi görüldüğü bakış noktaları saptanır.
- 2- Eğer konu insan ve/veya taşıt trafiği yönünden yoğun bir bölgede bulunuyorsa, bakış noktası insan ve taşıtların görüşü engellemeleri açısından biraz yukarda, örneğin bir binanın birinci katı gibi, seçilir.
- 3- Göz seviyesinden çekim zorunluluğu varsa insan ve taşıt trafiğinin az yoğun olduğu zamanlar saptanır.
- 4- Seçilen bu bakış noktalarından konunun iyi görünüp görünmediği ve günün değişik zamanlarındaki güneş/gölge durumu saptanır.

5- Çekilecek fotoğraf düşünülerek ön plana ölçęđi belirtecek elemanlar ilave edilip edilmeyeceği ve bu elemanların neler olabileceği planlanır.

6- Gene bu çalışma sırasında esas çekimi yaparken lüzumlu olabilecek gereçler, örneğin geniş açı veya teleobjektif, sehpa, pozometre, v.b. gibi, saptanır.

Ölçüm fotoğrafları çekim prensipleri şöyle özetlenebilir:

1- Kabaca eskizler yapılarak binanın veya iç mekanın genel ölçüleri eskizler üzerine yazılmalıdır.

2- Her kare çekilirken makinenin yerden yüksekliği ve konuya uzaklığı not edilmelidir.

3- Binaın önce parça parça detayları, daha sonra tamamı çekilmelidir. Böylece, daha sonra baskılarda karışsa bile, hangi detayın hangi binaya ait olduğu film üzerinden bulunabilir.

4- Alçak bir bakış noktası seçilirse binanın kenarları fotoğraf üzerinde paralel olmaz ve iyi ölçü alınmaz. Bunun için yüksek bir bakış noktası, karşı bina 1.katı gibi, seçilmeli veya çevre uygun ise uzak bir noktadan teleobjektif ile çekim yapılmalıdır.

5- Eğer bu yapılamıyorsa o takdirde konunun bir dikey ayırıtının fotoğraf karesi kenarına paralel olması gereklidir. (Daha iyisi perspektif düzeltici objektif kullanmaktır.)

6- Yatay ve düşeyde detay ölçülerini, daha sonra bilinmeyenleri kıyaslayarak bulmak için, eskiz üzerine not etmek gereklidir.

7- Çekim sırasında bir uzunluk ölçüsünün duvara konulması çizim yapılırken ölçülerin kolay saptanması için gereklidir.

8- Konu duragan olduğundan uzun poz süresi, kısık diyafram değerleri tercih edilmeli, metraj -kısık diyaframdan dolayı- sonsuza ayarlanmış olmalıdır.

9- Dış çekimlerde aydınlatma konusunda parlak güneş ışığından çok hafif puslu güneş ışığı, çok keskin gölgeler yapmaması açısından, tercih edilmelidir.

10- İç çekimlerde geniş açı objektif kullanılmalı, üniform aydınlatma yapılmalıdır. Flaş çekimlerinde direkt flaş ışığı detayları yok edeceğinden yansıyan flaş ışığı kullanmak gereklidir.

11- Makinenin düz ve sabit durmasını temin etmek için su düzeçli bir sehpa kullanılmalıdır.

12- Çizimde kaçış noktalarının çok uzakta -kağıt dışında- çıkmaması için bakış noktası konuya yakın olmalı, ancak gene de perspektif bozuk olmamalıdır.

Fotograftan ölçekli plan çıkartma işlemi, aslında plandan kurallı perspektif yapma işleminin tersidir, yani çekmiş olduğumuz, ve teorik olarak hatasız, mükemmel perspektif görüntü veren fotograftan ölçekli plan çıkartmak ve ölçüleri okumaktır.

Fotograftan bir binanın ölçülerini bulabilmek için perspektif kurallarına göre dört esasın belirlenmesi gerekmektedir, bunlar: F1 ve F2 kaçış noktalarının belirlenmesi, F1-F2 ufuk hattının belirlenmesi, Resim düzlemi üstündeki (H) bakış noktasının belirlenmesi, ve Bakış noktası (D) nin resim düzlemine mesafesi ve yerinin belirlenmesi.

Bütün bu nokta ve hatlar fotoğraf üzerinden çizim yoluyla belirlenebilir: (Schmidt, 1973)

a- Fotoğraf üzerindeki paralel hatlar her iki tarafa da uzatılarak keşiştikleri yerlerde F1 ve F2 kaçış noktaları bulunur.

b- Kaçış noktalarının birleştirilmesi ile F1-F2 ufuk hattı bulunur.

c- Resim düzlemi üstündeki bakış noktası izi, çekilmiş olan fotoğrafın -fotoğraf karesi aynen basılmış olmak şartıyla- orta dikeyinden geçer, şu halde bu dikey çizginin F1-F2 ufuk hattını kestiği (H) noktası aranan noktadır.

d- Bakış noktasının yeri, binanın kenarları 90 derece olduğundan, (D) noktasını her iki kaçış noktasına birleştiren hatlar (D) noktasında dik açı meydana getirirler. Bunun için F1-F2 kaçış noktaları çap alınarak çizilecek dairenin, resmin ortasından geçen düşey doğru ile keşiştiği nokta bakış noktasıdır. Makinenin durduğu yer ile resim düzlemi arasındaki D-H mesafesi aranan mesafedir. Bu uzaklık daha önce belirttiği-

miz gibi fotoğraf çekilirken ölçülür. Böylece çizim üzerindeki nominal değerle kıyaslanarak fotoğrafın ölçeği bulunur.

Resim düzlemini binanın bakış noktasına en yakın köşesinden geçirilerek yer hattı x-y bulunur. Bu aynı zamanda ölçekli olarak makinenin yerden yüksekliğidir ve resim çekilirken ölçülür.

Bütün bunlar yapıldıktan sonra kaideli perspektif çizme işleminin tersi yapılarak plan çizilir. D-H mesafesi esas alınarak bulunmuş olan ölçeğe göre tüm boyutlar saptanır. Bu ölçüler okumaya bağlı olarak $\pm 5\%$ kadar hatalı olabilirler.

Aşağıdaki iki örnek üzerinde ölçme işlemlerini irdeleyelim. Birinci örnek bir iç görünüş, ikinci örnek ise dış görünüş olarak seçilmiştir.

İç görünüş ile ilgili tesbitler şunlardır:

D-H mesafesi yerinde ölçüme göre 7.08 mt, çizimde ise 5.33 cm'dir. Buna göre fotoğrafın ölçeği: $7.08 : 5.33 = 132.8 \approx 1/133$ olur.

Plan çizimi yapıldıktan sonra, bulunmuş olan ölçeğe göre her boyut okunarak saptanır.

Resim düzleminin en yakın köşeyi kestiği doğru üzerinde ölçekli olarak bulunmuş olan değerler alınarak plandan cephe görünüşü çizilir.

Bu ölçüler $\pm 5\%$ hatalı olabilirler, daha hassas olarak bulabilmek için matematik yolu kullanabiliriz:

Ölçerek F1-H = 52.2mm bulunur. Gerçek uzunluk ise:

$$F1-H = 52.2 \times 133 = 6.94 \text{ mt. olur.}$$

DHF1 üçgeninde $\overline{DF1}^2 = \overline{DH}^2 + \overline{FH}^2$ dir. Buradan:

$$DF1 = 9.90 \text{ mt. bulunur.}$$

Ölçerek F1-G = 41.3mm bulunur. $41.3 \times 133 = 5.50 \text{ mt,}$

$$O -G = 4.7\text{mm bulunur. } 4.7 \times 133 = 0.62 \text{ mt olur.}$$

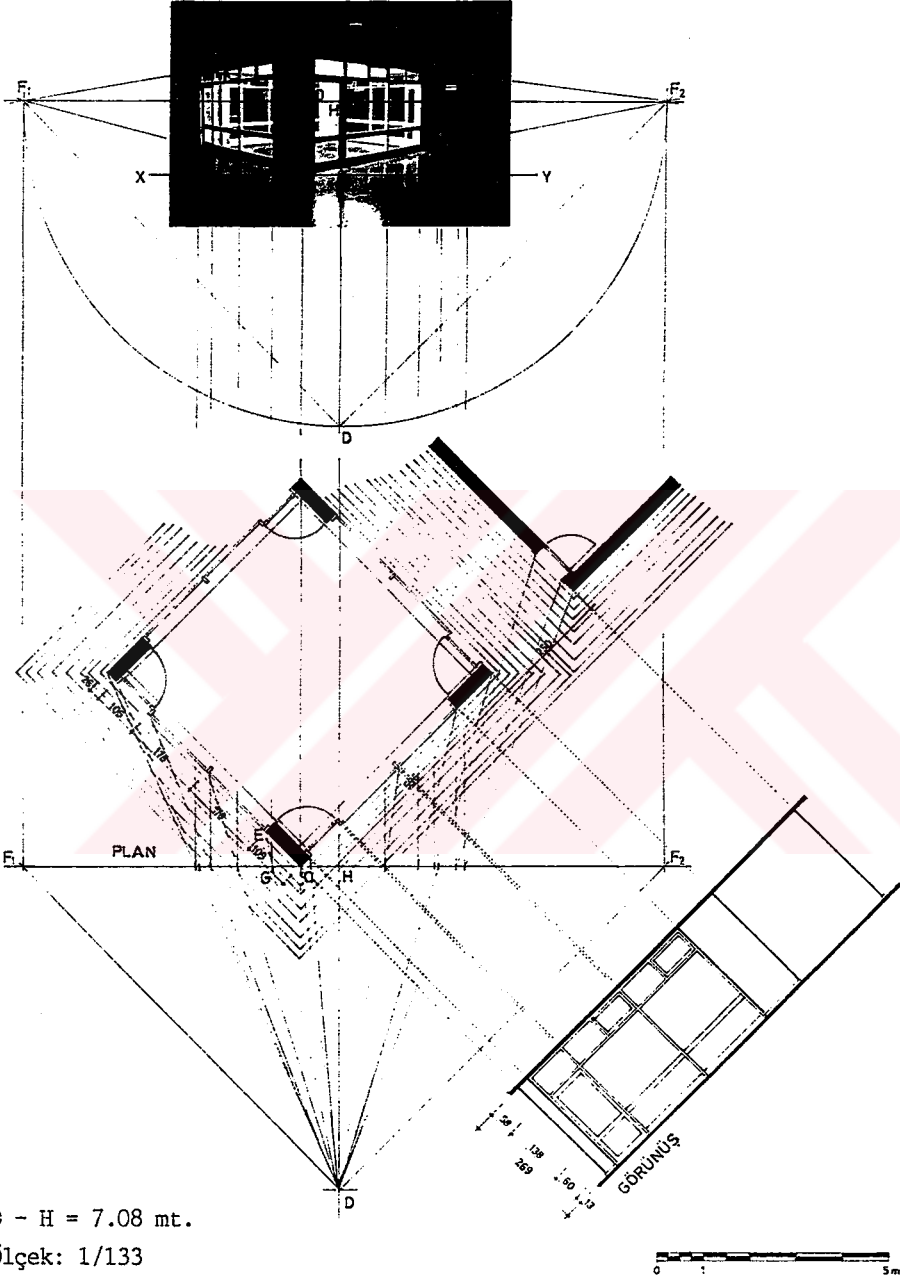
DGF1 ve OGE üçgenleri benzer üçgendirler, şu halde:

$$\frac{GO}{GF1} = \frac{EO}{DF1}$$

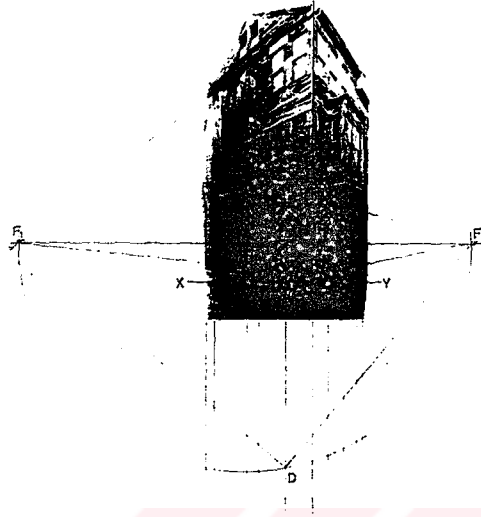
dir. Buradan $EO = 1.12 \text{ mt. bulunur.}$

Çizim yoluyla bulunan değer 1.09 mt'dir.

Aradaki fark 3 cm < %5'dir.

İç görünüş Fotoraftan plan ve cephelerin çizilerek ölçülerin okunması.

D-H = 9.56 mt.

Ölçek: 1/260

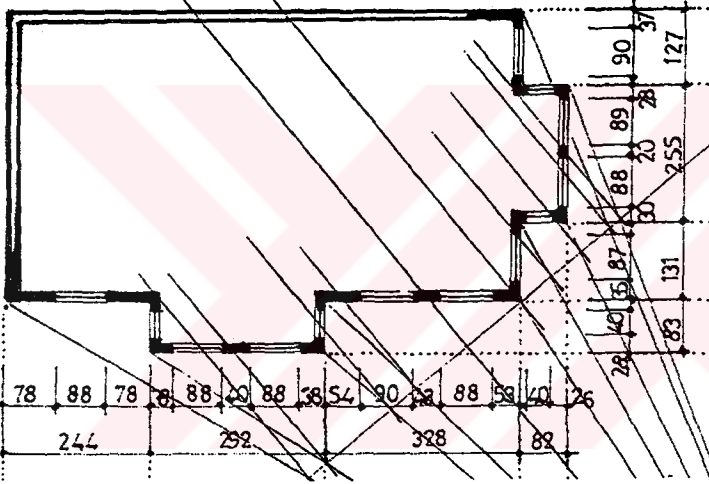
Dış görünüş Fotoraftan plan ve cephelerin çizilerek ölçülerin okunması

Dış görünüş ile ilgili tesbitler şunlardır:

D-H mesafesi yerinde ölçüme göre 9.56 mt, çizimde ise 3.68 cm'dir. Buna göre fotoğrafın ölçeği $9.56 : 3.68 = 259.78 \approx 1/260$ olur.

Perspektif işleminin tersi yapılarak plan çizilir, (*) buradan da, daha önce açıklandığı gibi, cephe görünüşleri çizilir. (**)

%5 hatalı olabilecek bu okumaları daha hassas hale getirebilmek için bir önceki örnekte açıklanan matematik yoldan aynı şekilde yararlanılabilir.

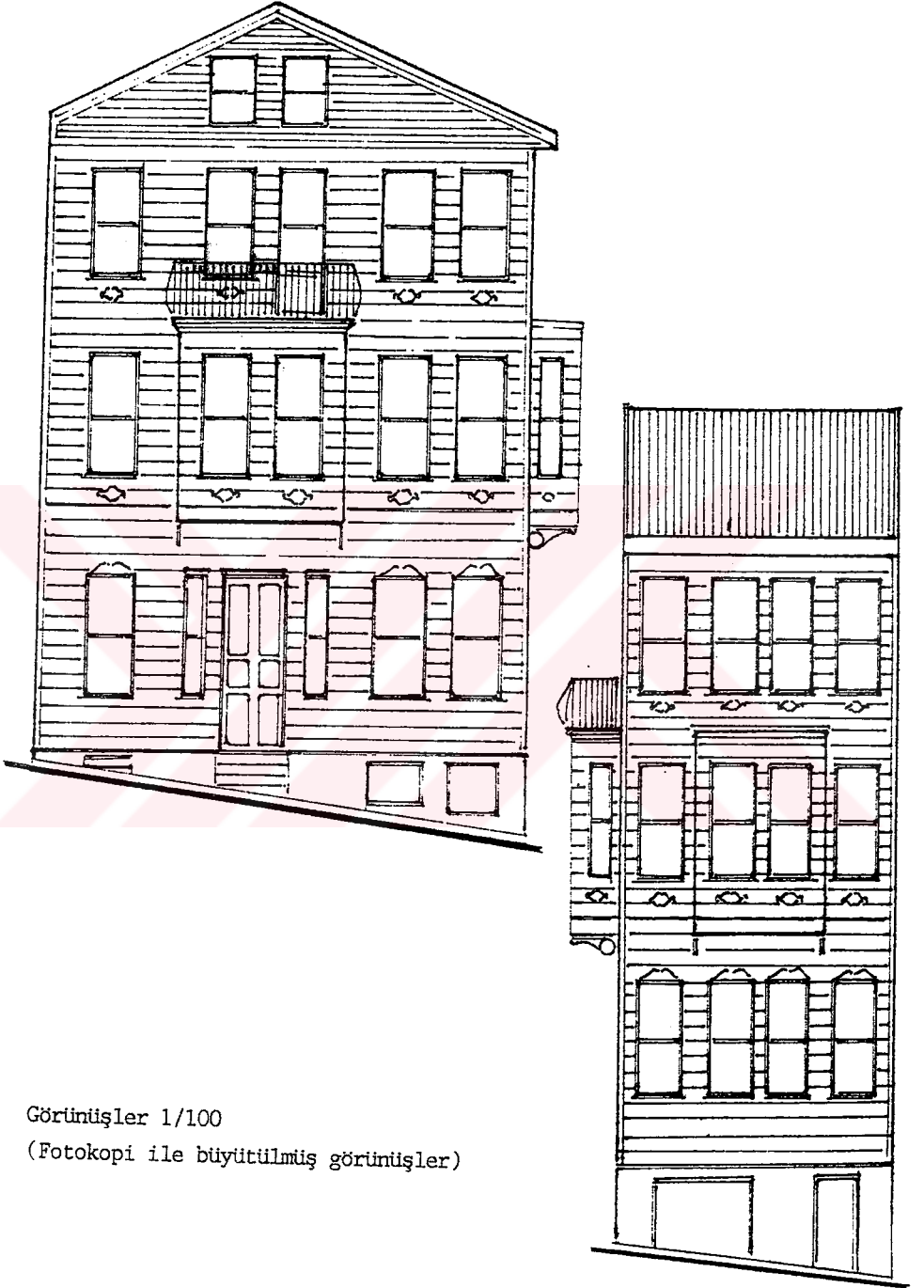

Plan 1/100

(Fotokopi ile büyütülmüş plan)

(*) Çizilen plan, tabii ki plan dış konturudur. İç bölmelerin çizilmesi fotoğraftan yapılamaz. Ancak dış kontur çizildikten sonra eldeki eskizlerden iç bölmelerin yeri kolayca tesbit edilip çizilebilir.

(**) Burada, sayfa düzenini bozmamak amacıyla çizimler küçültülerek basılmıştır. Gerçekte daha büyük fotoğrafla çalışılıp daha büyük ve okunaklı çizimler elde edilebilir, veya bu küçük plan ve görünüşler fotokopi ile büyütülerek istenilen ölçeğe getirilip daha rahat okunabilir.

Görüntüſler 1/100

(Fotokopi ile büyütülmüſ görüntüſler)

2.1.2. İNCELEME AMACIYLA KULLANILACAK FOTOĞRAFLAR:

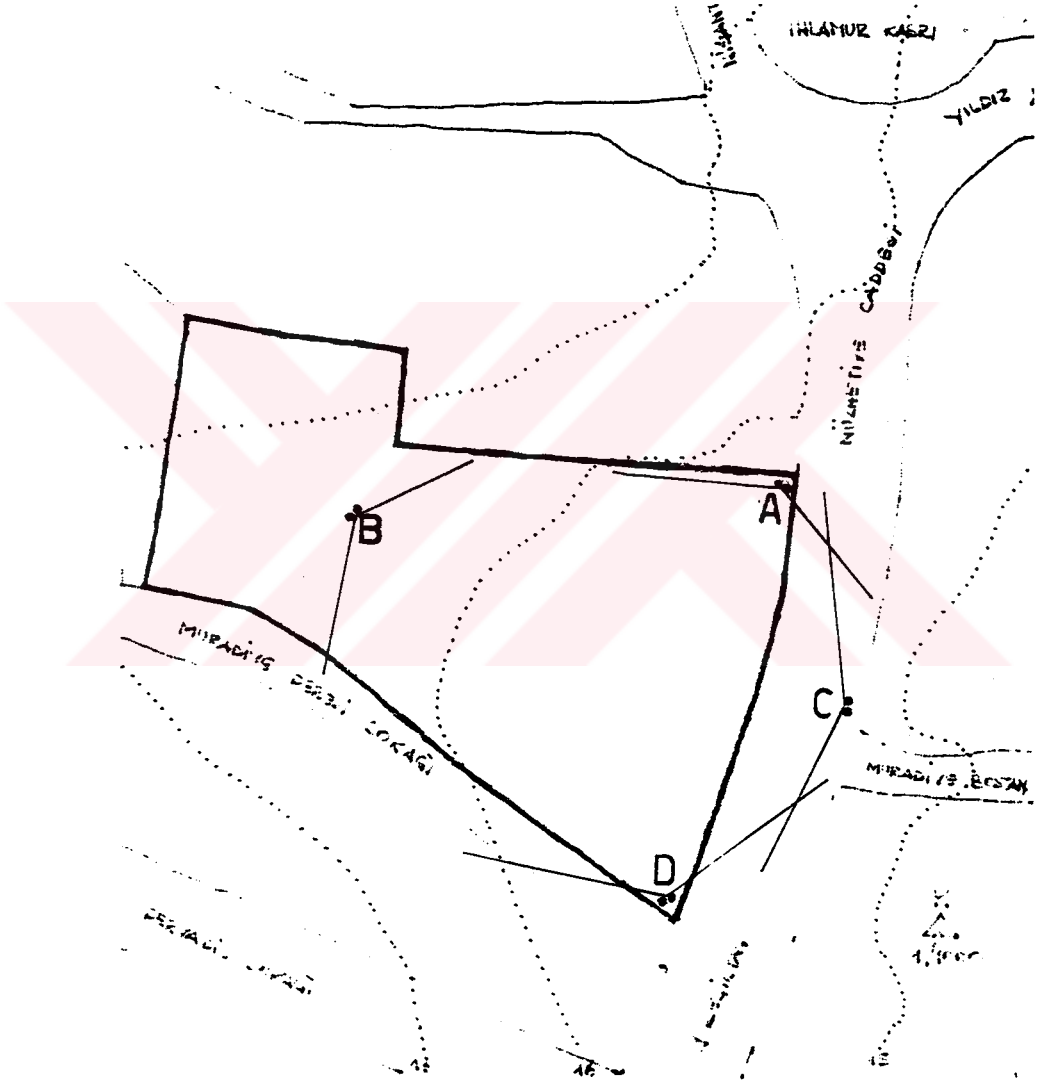
Bunlar binaların veya çevrenin özelliklerini, ayrıntılarını incelemeye yarayacak fotoğraflardır. Bu tür fotoğraflar bize daha çok fiziksel çevre hakkında bilgi verirler. Bina gruplarının birbirleriyle olan ilişkileri, projenin yapılacağı arsanın verileri, yol, manzara, bitki örtüsü, meyil, engebeleri konusunda bilgi iletir, bu bilgilere göre çözüm üretilmesini sağlarlar.

Bu fotoğrafların çekilmesine ilişkin ön çalışmada aynen 2.1.1.deki konulara dikkat edilir.

İnceleme Fotoğrafları çekim prensipleri şöyle özetlenebilir:

- 1- Bina çekimlerinde her fotoğrafta incelenen binanın iki cephesi görülmelidir.
- 2- Her cephe en az iki fotoğrafta bulunmalıdır.
- 3- Detay çekimlerinde bir uzunluk ölçüsü çekilecek detayın yanına konulmalıdır.
- 4- Çekim yaparken konuyu insan, ağaç, taşıt gibi elemanların kapatmasına özen gösterilmelidir.
- 5- İç ve dış çekimlerde üniform bir ışık tercih edilmeli, üçüncü boyut tesirini verebilmek için ışığın konuya yatay gelmesine dikkat edilmelidir.
- 6- İç çekimlerde, genellikle giriş kapısı köşesi ve karşısı olmak üzere diyagonal köşelerden çekim yapılmalı ve geniş açı objektif kullanılmalıdır.
- 7- Panorama çekilmesi durumunda çekim, üzerinde yatay açı bölüntüleri ve su düzenci bulunan bir sehpa ile yapılmalıdır.
- 8- Çevre ve panorama çekimlerinde, perspektif deformasyonu önlemek açısından, geniş açı objektif yerine normal objektif veya teleobjektif kullanılmalıdır.
- 9- Çevre ve panorama çekimlerinde uzak bir konu çekiliyorsa objektif sonsuza ayarlanmalı, değişik mesafeler çekiliyorsa her pozda netlik ayarı yapılmalı veya kısık diyafram değeri kullanılmalıdır.

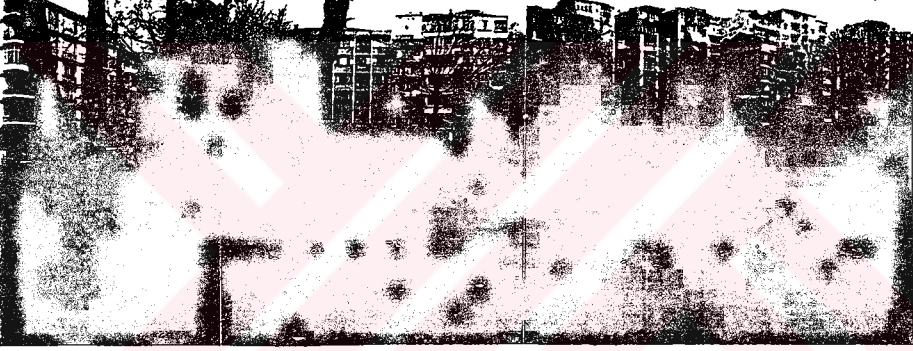
Örneğin, ekli vaziyet planında görülen, Beşiktaş-Ihlamur Kasrı civarında bulunan eski otobüs deposunun bulunduğu yerde bir ilkokul planlanacak olsun. Vaziyet planında belirtilen noktalardan çekilen fotoğraflar bize bu arazi hakkında aşağıdaki bilgileri verirler:

Vaziyet Planı 1/1000

- Çevre açısından: arazinin doğu yönünde yoğunluğu çok fazla olan bir trafik arteri bulunmaktadır. (İhlamur-Beşiktaş yolu) ancak güney yönünde yaya ulaşımı açısından daha az trafikli ikincil bir yol bulunmaktadır, şu halde okula öğrenci girişi bu yoldan sağlanmalıdır.

Arazide sökülebilir, dağınık bazı ağaçlar vardır, ancak Nispetiye Caddesi cephesinde ve Muradiye Deresi Sokağı cephesinde bulunan ağaçlar okulu toz, gürültü, güneş gibi olumsuz çevre etkilerinden koruyacağı için muhafaza edilmelidir. Çevredeki binaların yüksekliğinden anlaşılacağı gibi imar durumu 27.50 mt.saçak kotuna müsaittir.

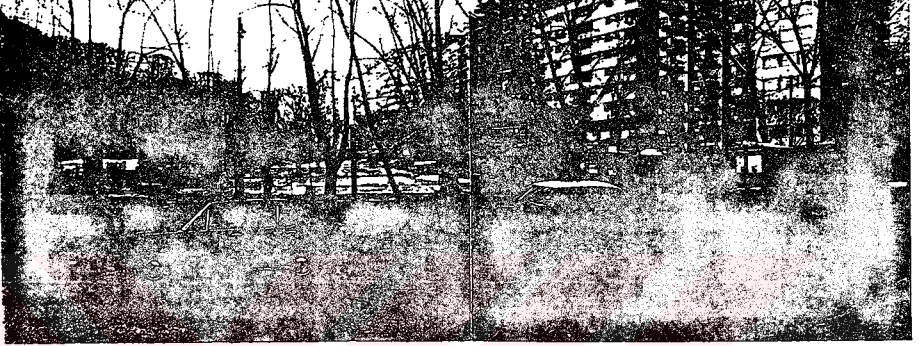

Arazinin A noktasından görünüşü

Arazinin B noktasından görünüşü

- Arazi açısından: fotoğraflardaki 9 katlı binalardan anlaşılacağı gibi zemin emniyet gerilmesi yüksektir, toprak kayması, su baskını yoktur, arazi bataklık değildir, çevre binalarda bodrum kat bulunduğundan yer altı su seviyesi yüksek değildir.

Arazinin C noktasından görünüşü

- Yön açısından: vaziyet planı ve fotoğraflardan görülebileceği gibi arazi güney-doğuya doğru meyillidir, kuzey yönü yüksek binalarla korunmuştur, arazinin geniş cephesi güneye ve kuzeye bakmaktadır. Bu haliyle yönlendirme açısından ilkokul tasarlanmasına uygun bir arsadır.

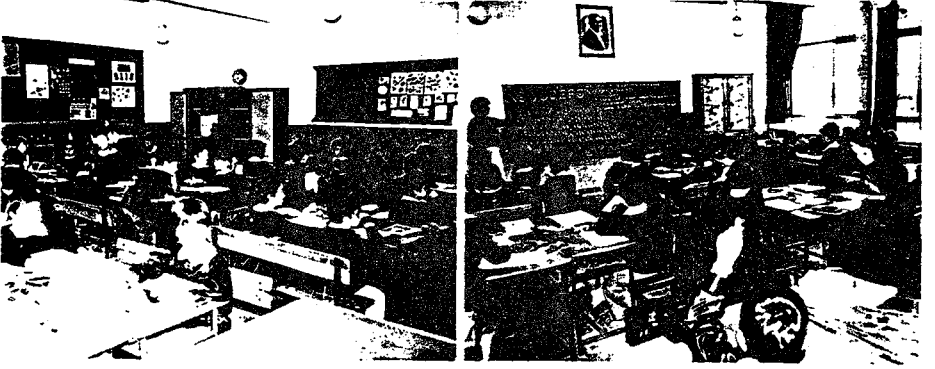
Arazinin D noktasından görünüşü

İnceleme amacıyla çekilen fotoğraflarda her çekimde binanın iki cephesi görünmeli, her cephe iki fotoğrafta görünmelidir. Bu fotoğraflar bize bir ilkokul olan binanın çevresinde çok az ağaç olduğu, avlu zemininin toprak olduğu, binanın bahçesinde trafik ve yaya yollarının ayrılmamış olduğu, dar cephe tarafında bir heykel bulunduğu, cephe boyalarının iyi durumda olmadığı, giriş cephesinde bir tören alanı bulunduğu ve bu alana taşıt girdiği...v.b. hakkında bilgi vermektedir.

Detay çekimlerinde bir uzunluk ölçüsünün detayla beraber çekilmesi bize o detay ölçüleri hakkında bilgi verir. Bu fotoğraflarda pencerenin yüksekliğinin 72 cm., hamam kurnasının ise 62 cm. olduğunu görmekteyiz.

İç çekimlerde karşılıklı diyagonal köşelerden çekim yapılmalıdır. Burada bir ilkökul sınıfının içi görülmektedir. Bu fotoğraflar bize sınıftaki eşyalar, sıralar, öğrenci sayısı ve cinsi hakkında bilgi verirler. Örneğin burada kara tahtanın konumunun ters olduğu, buna göre yerleşen sınıf düzeninde ışığın öğrencilere sağ taraftan geldiği, sınıf giriş kapısının en arkada olduğu gibi konular görülmektedir.

- Parsel açısından: vaziyet planı ile beraber yorumlandığında arsanın büyüklüğü, sınırları, biçimi bir ilkökul binasının planlanmasına imkan verebileceği görülmektedir.

2.1.3. GÖZLEM AMACIYLA KULLANILACAK FOTOĞRAFLAR:

Bunlar insan davranışları ve insan-çevre ilişkisini gözlemlemeye yarayacak fotoğraflardır. Bu tür fotoğraflar, bir bölgeden geçen insan veya araç sayısını tesbit etmemize yararlı olabilir. Hareket halindeki insanlar fotoğraf ile tesbit edilip, fotoğrafın üzerine karelenmiş şeffaf kağıt (grid) yerleştirilerek sayım ve yoğunluk hesapları yapılabilir. Kalabalığın cins veya yaşlarına göre sınıflaması yapılabilir. Bir kuyrukta bekleyen insanlar gibi, bir işlev veya aktivitenin gözlenmesi yapılabilir. Bu tür fotoğraflar bize insan davranışları konusunda bilgi iletip buna göre çözüm üretmemizi sağlarlar.

Bu fotoğrafların çekilmesine ilişkin ön çalışmada aynen 2.1.1 deki konulara dikkat edilir.

Gözlem Fotoğrafları çekim prensipleri şöyle özetlenebilir:

1- Fotoğraf makinesi, davranışları incelenen insanların göremeyecekleri bir yerde olmalı, veya fotoğraf çekimi uzak mesafeden teleobjektif ile yapılmalıdır, çünkü davranışlarının gözlendiğini farkedenden insanlar tabii davranamazlar.

2- Fotoğrafları çeken kişi araştırma nedenlerini, neyi araştıracağını, analiz çeşidini, yani araştırma projesini çok iyi bilmelidir.

3- Devam eden, sürekli bir davranış gözleniyorsa zaman aralıklı fotoğraflar çekilmelidir.

4- Fotoğraf çekimi ile beraber notlar alınmalı ve gerekiyorsa eskizler yapılmalıdır.

5- Davranışları gözlenen insanların arasına fotoğraf ekibinden kişilerin girerek onların tabii davranışları sağlanmalıdır.

6- Bazı uzun sürebilecek gözlemlerde, kamera gizli bir yere bırakılıp otomatik olarak fotoğraf çekilebilir ve böylece incelenen insanların tabii davranışları sağlanır.

Gözlem fotoğrafları ile, örnekte olduğu gibi, kuyrukta bekleyen insanların davranışları, yaş ve cinsleri tesbit edilebilir, zaman aralıklı çekilen ve bu zaman arası tesbit edilen fotoğraflarda kuyruğun ilerleme hızı tesbit edilebilir. Bu fotoğraflarda ayrıca insanların çıkış kapısında girmek için kuyrukta oldukları ve böylece yaya kaldırımındaki akışı bozmakta oldukları gözlenmektedir.

Burada bir ilkokul çıkışında çocuklarını bekleyen veliler görülmektedir. Hava şartları ne olursa olsun veliler açıkta beklemekte ve çıkış saati geldiğinde çocuklarını adeta kaparak kargaşaya neden olmaktadır. Tasarılamada bu velilerin bekleyebilecekleri en az üstü kapalı bir bekleme mekanı gereklidir.

Zaman aralıklı çekilen fotoğraflarla bir bölgeden geçen insan sayısını, yoğunluğunu, cins ve yaklaşık yaş grubunu saptamak mümkündür.

2.2. FOTOGRAF TEKNİĞİ İLE ÇÖZÜM ÜRETME (SENTEZ):

Bilgilerin toplanması ve analiz edilmesinden sonra bunlardan yeni fikirler üretmek konusunda mimar, soruna ilişkin bilgileri kullanarak önce çözüm önerileri üretir, sonra bunları herkesin anlayacağı halde takdim eder ve bir tanesine karar vererek seçer ve geliştirir. Sentez aşaması tasarlama süreci içinde yaratıcı tekniklerden en fazla yararlanan kesimdir, bu nedenle çeşitli teknikler bu aşamada kullanılmaktadır.

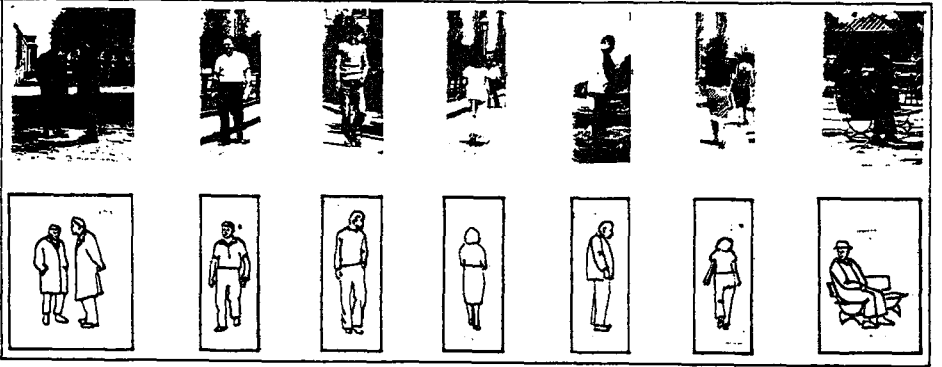
Fotograf aracılığı ile amaçlı bilgi toplama şekillerini bir önceki bölümde inceledik. Sentez aşamasında fotoğraf, üretilecek çözümlerde bir şablon rolü oynamalı, yani mimar fotoğraf tekniklerini üretilecek çözümlerin en üst düzeyde olması için kullanabilmelidir. Şu halde mimar Sentez aşamasında çözüm üretebilmek için, Bilgi Toplama aşamasında belirlemiş olduğu ve fotoğraf tekniği aracılığı ile çözmeye çalıştığı sorunu bütün açıklığı, bütün yönleri ile ortaya koyacak şekilde fotoğraf çekmiş olmalıdır.

Çözüm üretme aşaması öte yandan üretilen çözümlerin görsel olarak takdim edilmelerini, yani bunların diğer kişilerce anlaşılabilir hale gelmelerini de kapsar.

Takdim amacıyla kullanılmak üzere çekilecek fotoğraflar düşünülen takdim şekline göre değişiklik gösterirler. Bu fotoğrafların çok iyi çekilmiş olmaları gerekmez, çünkü üzerinde çalışma, çizim yapıldıktan sonra o fotoğrafa gerek kalmaz. Asıl amaç fotoğrafın teknik üstünlüklerinden yararlanarak düşünceyi görsel olarak ifade edebilmektir. Takdim Fotoğraflarının çeşitleri ve çekim prensipleri şöyle belirlenebilir:

2.2.1. FİGÜRLER:

Bir mimari eser yalnızca soyut olarak kendisi demek değildir, o eser, onu çevreleyen insanlar, ağaçlar, taşıtlar v.b. içinde tabii bir bütündür. Bu gibi yardımcı elemanların ifade edilmeleri daima sorun olmuş ve çözüm olarak çeşitli firmalar, çok çeşitli markalar adı altında bu figürlerin çıkartmalarını üretmişlerdir. Oysa bu elemanların fotoğraf aracılığı ile elde edilip istenilen ölçeğe getirilmesi ve proje takdimlerinde kullanılması mümkündür.(Burden, 1984) Figürler değişik açılardan iyi bir aydınlatma ile çekilmelidirler.

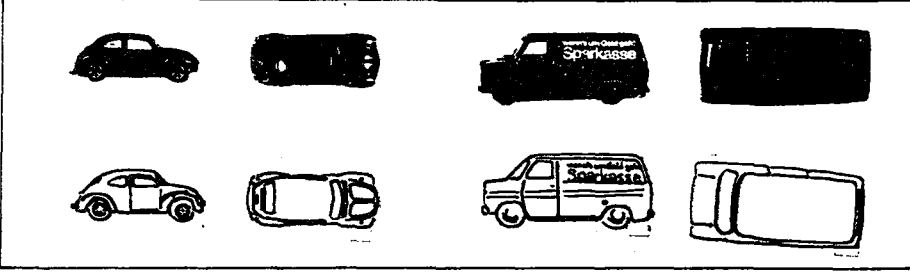

İnsan Figürleri, ölçek: 1/100

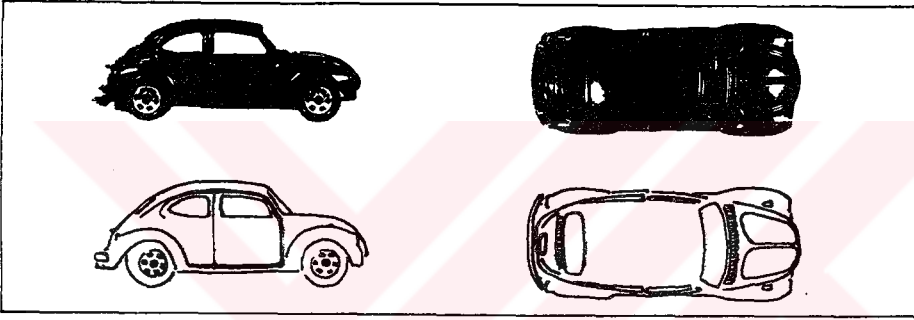

İnsan Figürleri, ölçek: 1/50

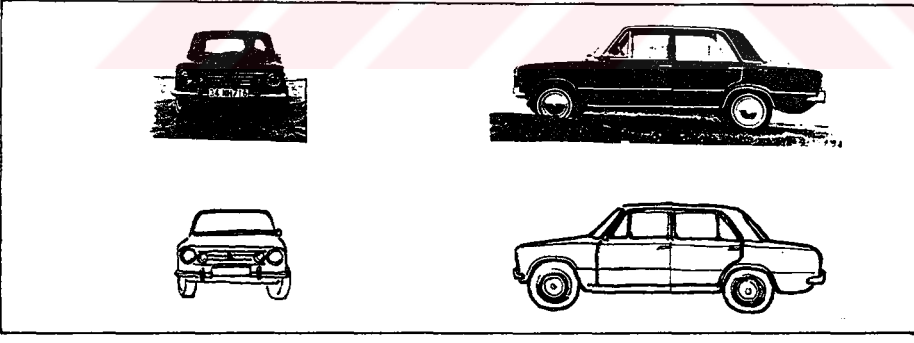
Değişik yerlerde fotoğrafı çekilmiş olan insanlar istenilen ölçekte tab ettirilmiş ve sonra bunlardan çizim yoluyla kopya alınmıştır. Bu figürleri üzerinde çalışılan konuya göre seçip istenileni üretmek mümkündür.

Taşıtlar, ölçek: 1/200

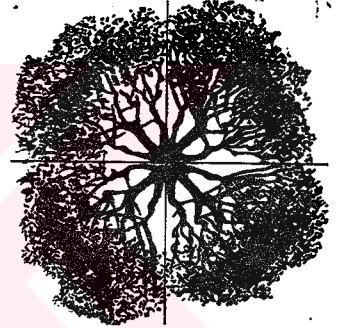
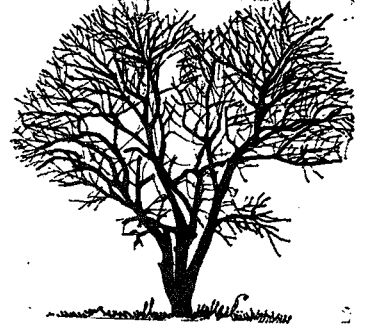

Taşıtlar, ölçek: 1/100

Taşıtlar, ölçek: 1/100

Burada üst iki sırada görülen taşıt plan ve görünüşleri oyuncak arabaların fotoğrafı çekilerek yapılmıştır. Alt sıradaki görünüşler ise gerçek bir otomobilin fotoğrafından yapılmıştır. Bunları istenilen ölçeğe getirip figürlerde olduğu gibi kullanmak mümkündür.

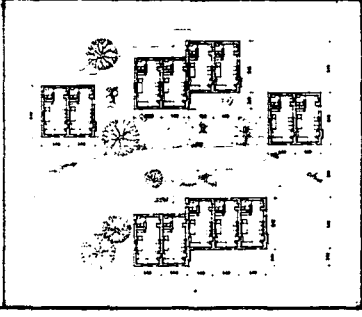

Ağaçlar, görünüş ve plan, ölçek: 1/50

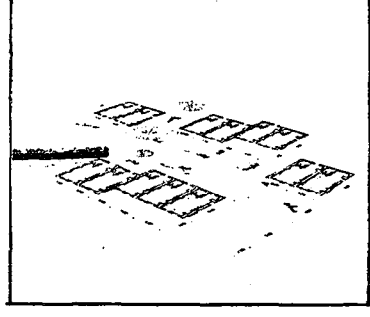
Ağaçları görünüş olarak ifade etmek için doğrudan kopya alabiliriz. Plan olarak ifade etmek için görünüşlerdeki uygun bir köşe dört defa çizilir. Burada çizimi tekrar edilen yer görünüşte kalın çizgilerle belirtilmiştir.

2.2.2. PLAN-PERSPEKTİFLER:

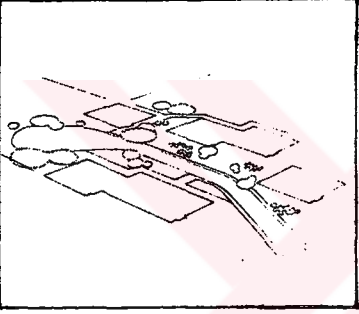
Mimarlar bir yapıyı plan, kesit ve görünüşlerle ifade eder ve bu çizimleri her noktasına tam karşısından bakılıyormuşçasına, ortografik bir düzen içinde yaparlar. Masanın üzerinde duran bir plan her an değişik bakış açıları altında perspektif olarak görünür. Şu halde bir planın çeşitli açılardan fotoğrafı çekilerek bu fotoğraftan perspektifler yapmak ve çeşitli şekillerde, (göz seviyesi perspektif, kuşbakışı perspektif) takdim etmek mümkündür. (Burden, 1984) Planlar çekilirken uniform aydınlatılmalı, yanına bir ölçü birimi konulmalı ve netliği sağlamak için kısık diyaffram kullanılmalıdır.

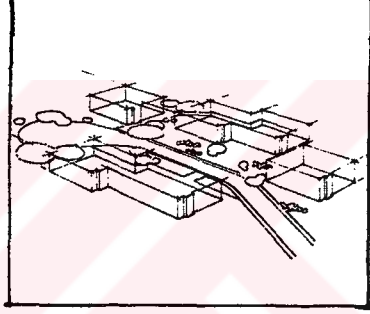
Plan

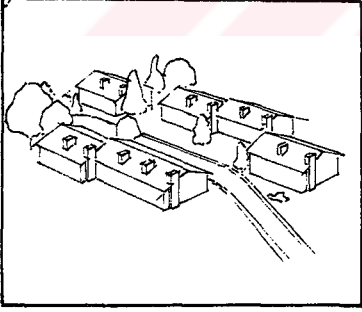
Perspektif Görünüş

Perspektif Çizim

Perspektif Çizim

Perspektif Çizim

Bitmiş Perspektif

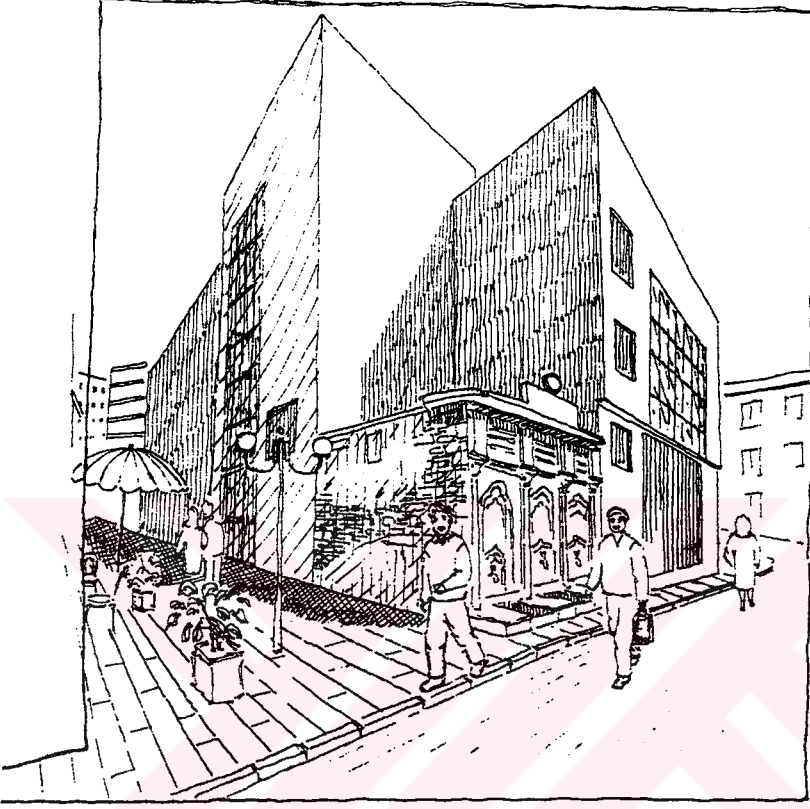
Plandan perspektif yapılması: plan, yapılmak istenilen perspektife göre (göz seviyesi veya kuşbakışı) yerleştirilerek fotoğrafı çekilir, köşelerden yerleştirilmiş olan ölçeğe göre yükseklikler çıkılarak perspektif yapılır. Ağaç ve insanlar ilave edilerek tamamlanır.

2.2.3. FOTO-PERSPEKTİFLER:

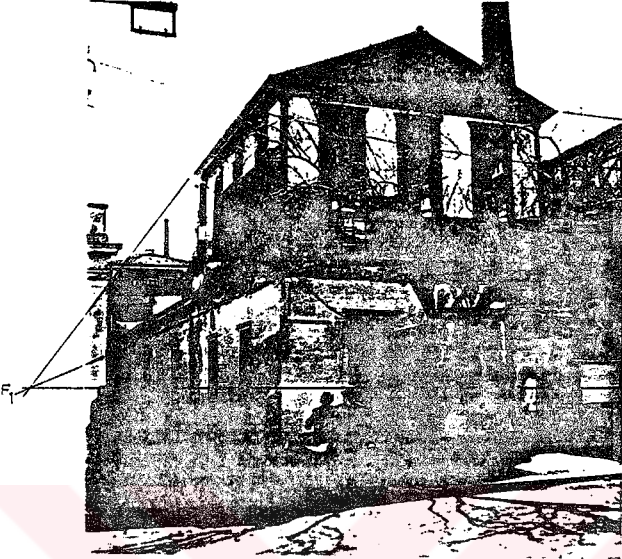
Herkesin doğru ve güzel artistik perspektif yapması doğal olarak beklenemez. Ancak fotoğraf mükemmel bir perspektif ile görüntüleri tesbit eder. Bir fotoğraf Bilgi Toplama aşamasında belirtildiği gibi çekildiğinde gerekli bilgiler üzerinde mevcuttur, kaçış noktaları, bakış noktası, bakış hattı, gerçek ölçek hattı belirlenip istenilen perspektif çizilebilir, istenilen görüntü mevcut bir binaya verilebilir, üzerindeki istenmeyen kısımlar ayıklanabilir, ilave edilmek istenilen kısımlar ilave edilebilir. Fotoğraf eksik dahi olsa bulunan kaçış noktaları ile tamamlanmış bir perspektif yapılabilir. Bu tür çalışmalar mevcut bir binanın yenilenmesinin takdimi, eski eser binanın yenileme takdimi konusunda yararlı olabilir. Bu şekilde dış görünüş perspektifleri yapılabileceği gibi iç perspektifler de yapılabilir. (Leach, 1990) Perspektif yapılması için kullanılacak fotoğrafın çekim prensipleri İnceleme Fotoğrafları çekim prensipleri (2.1.3. madde 2) gibidir.

Kadıköy Altıyol'da Halitağa Çeşmesi etrafındaki eski Garanti Bankası binası. Bu fotoğraftan kaçış noktaları ve bakış hattı bulunarak yerine projesi yapılmış bina çizilmiştir.

Bir önceki sayfada bulunan fotoğraftan yapılmış perspektif ve binanın yapıldıktan sonraki durumu görülmektedir.

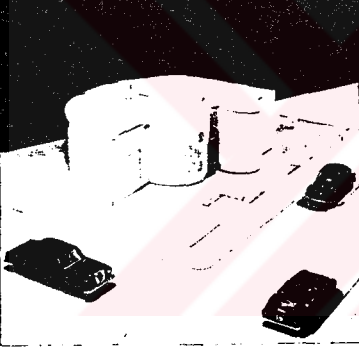
T.Garanti Bankası A.Ş. ne ait Ayvalık'ta bulunan tarihi eser binaya ait fotoğraf üzerinde kaçış noktaları bulunarak perspektif çalışması yapılmıştır.

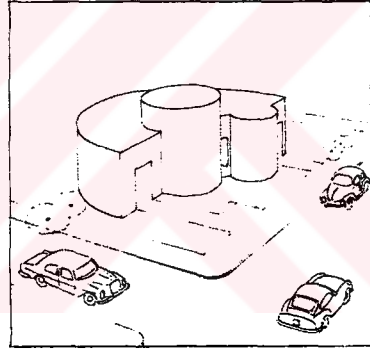
Yukardaki fotoğraftan, yapılmış projesine göre tadil edilmiş binanın perspektif çizimi. Bina önündeki ağaç görünüşü kapatmamak için özellikle çizilmemiştir.

2.2.4. MAKET-PERSPEKTİFLER:

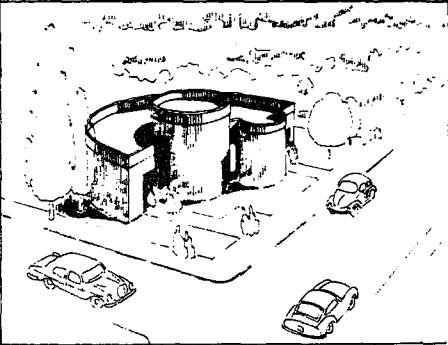
Çözüm üretmek amacıyla yapılmış olan gerek dış kitle, gerekse iç hacim çalışma maketlerinin de aynı şekilde değişik açılardan fotoğrafları çekilerek bunlardan dış görünüşler, iç perspektifler, kuşbakışı perspektifler yaparak çözümü takdim etmek mümkündür. Bu perspektifler o denli açıklayıcı olabilirler ki, perspektif yapmak için önce çok basit maketler dahi yapılabilir. (Janke, 1978) Maket fotoğrafı çekiminde en önemli konu aydınlatmadır. Maket eşdeğer aydınlatılmalı, vurgulamak istenen detaylar ayrıca spot ile aydınlatılmalıdır. Netlik elde edebilmek için, konu hareketsiz olduğundan, kısık diyafram uzun poz değeri kullanılmalıdır. Perspektif bozulmayı önlemek için geniş açı objektif yerine normal objektif veya portre teleobjektifi kullanmak daha iyi netice verir.

Maket Fotoğrafı

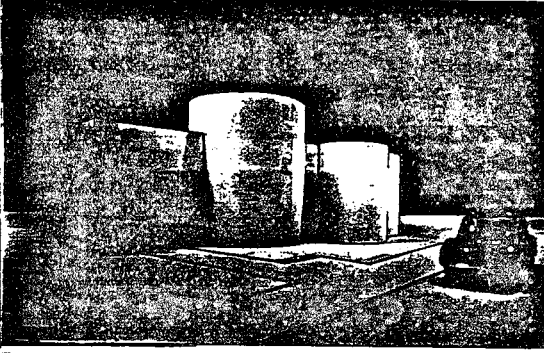

Perspektif Çizim

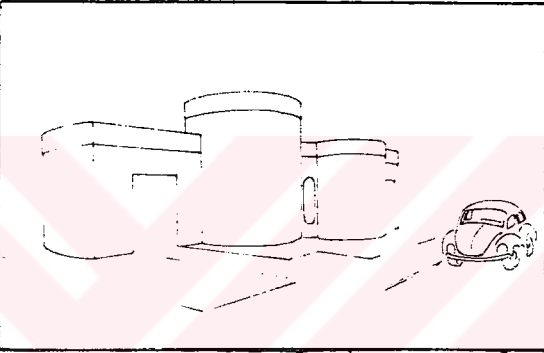

Bitmiş Perspektif

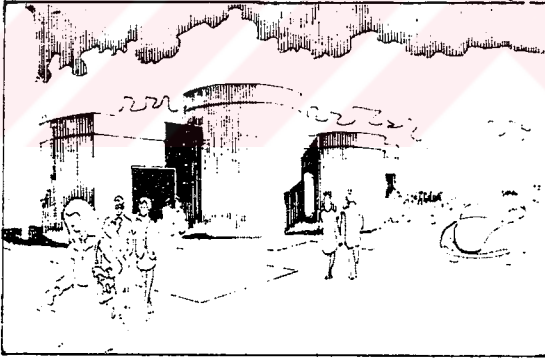
Basitçe yapılmış bir maketten kuşbakışı perspektif yapılması çalışması.

Maket Fotoğrafi

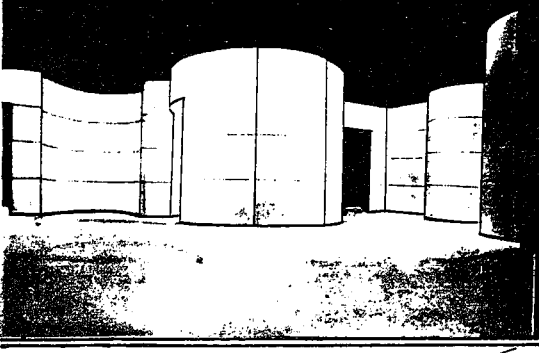

Perspektif Çizim

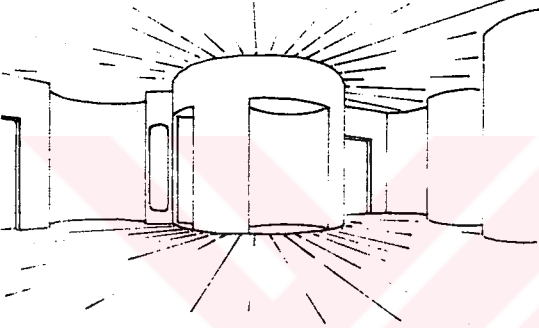

Bitmiş Perspektif

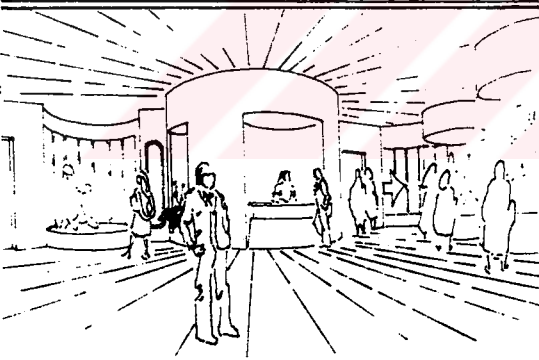
Aynı maketten göz seviyesi perspektif yapılması

Maket Fotografı

Perspektif Çizim

Bitmiş Perspektif

Artık kartonlarla çabuk yapılmış basit iç görünüş maketinden perspektif yapılması.

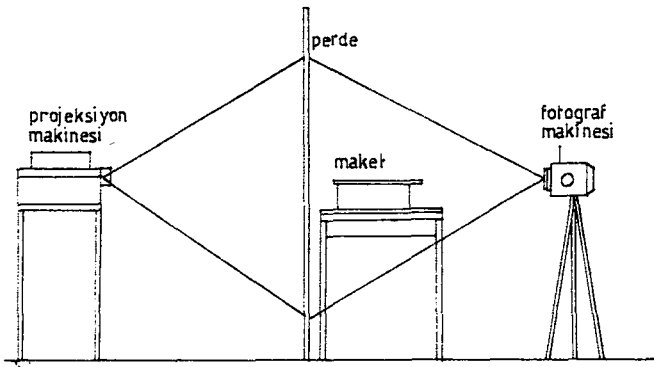
2.2.5. FOTO-MONTAJLAR:

Fotoğraf ve çizimlerin, fotoğraf ve maketlerin, maket ve projeksiyonun beraber kullanılmaları, takdim çalışmalarında gerçekçiliği daha tabii bir şekilde vurgulamaya yardımcı olabilir.

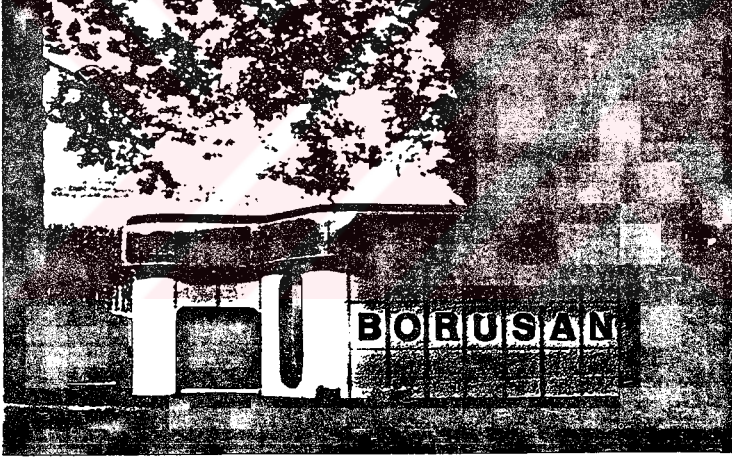
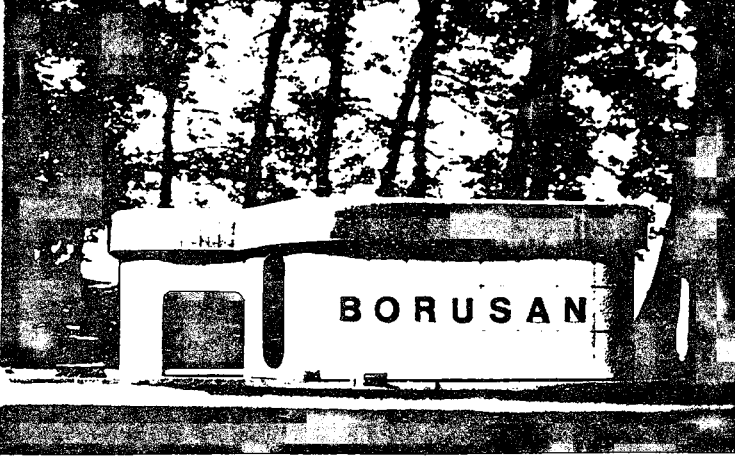
Proje arazisinin hava fotoğrafı üzerine projenin doğru ölçekli çizimlerinin yerleştirilmesiyle çevre ile ilişkiler, etkileşimler daha net gözlenebilir ve proje daha gerçekçi bir biçimde takdim edilebilir.

Aynı düşünceyi üçüncü boyuta taşıyacak olursak, hava fotoğrafı üzerine projenin bir maketini yerleştirip değişik açılardan fotoğrafını çekebiliriz. Hava fotoğrafı maketin üç boyutlu etkisine tabiki ulaşamayacaktır, ancak gölgeler aracılığı ile yine de tamamen düzlemsel olmaktan kurtarılabilir. Bu tür çalışmada hava fotoğrafı ile maketi aynı ölçeğe getirmek gereklidir. (Burden, 1984)

Bu konuda projeksiyondan da yararlanmak mümkündür. Proje maketinin arkasına konulan yarı şeffaf perdeye arkasından değişik görüntüler yansıtılarak bir yapıyı tabii çevresi veya düşünülen, tasarlanan çevre içinde görüntülemek ve bunun tekrar fotoğrafını çekerek takdim etmek mümkündür. (Burden, 1984)

Maket arkasına değişik görüntüler yansıtma düzeneğinin şematik görünüşü.

Maket arkasına konulan yarı şeffaf perdeye değişik görüntüler projeksiyonu yapılarak yapıyı tabii çevresi içinde veya düşünülen ortamda takdim etmek mümkündür.

2.3. FOTOGRAF TEKNİĞİNDEN KARAR VERME VE SEÇME AŞAMASINDA YARARLANMA:

Doğru karar vermeye yardımcı en önemli girdi bilgidir. Bilginin içeriği özelliği ve değerleri değıştikçe tasarlamının içeriği özellikleri ve değerleri değışir.

Karar Verme ve Seçme tamamen düşünsel bir davranış olduğundan fotoğraf tekniklerinden direkt olarak yararlanılması söz konusu değildir. Ancak bilgi en önemli girdi olduğundan dolayı Bilgi Toplama aşamasında toplanmış olan fotoğraf bilgileri ve Sentez aşamasında üretilmiş olan görsel çözümler Karar Verme ve Seçme aşamasında doğru ve uygun bir seçim yapılmasını kolaylaştırabilecektir.

2.4. FOTOGRAF TEKNİĞİNDEN DEĞERLENDİRME AŞAMASINDA YARARLANMA:

1.Bölümde açıklamış olduğumuz gibi Değerlendirme (1.3.4.) aslında bir Bilgi Toplama'dır. Şu halde Değerlendirme işlemleri aynı Bilgi Toplama' da olduğu gibi ölçme, gözlem, inceleme, kullanıcılarla görüşme, toplan-tı düzenleme işlemleridir.

Değerlendirme daha çok gözlem ve incelemeye dayandığından ve fotoğraf tekniklerinin bu konuda potansiyel bir araç olmalarından ötürü bu aşamada bu tekniklerin katkısı büyüktür.

Değerlendirme aynı zamanda bir Bilgi Toplama olmasından ötürü fotoğraf tekniklerinden yararlanma yöntemleri Bilgi Toplama aşamasındaki yöntemlerin aynısıdır.

2.5. BULGULAR VE YORUM:

Bu araştırmaya Fotoğraf Tekniklerinden Mimari Tasarlama Sürecinde nasıl yararlanılacağı konusunu incelemek üzere başlandı, yani ikisinin arakesiti araştırıldı.

Mimari Tasarlama Süreci incelendiğinde görüldü ki bazı aşamalarda, Bilgi Toplama, Çözüm Üretme (Sentez) aşamasının takdim kısmı ve Değerlendirme gibi, gözlem ve inceleme işlemleri geniş olarak Tasarlama Sürecinde yer almaktadır.

Fotograf teknikleri incelendiğinde görüldü ki bu teknikler fiziksel çevre incelenmesi ve davranışların incelenmesi konusunda birçok araçtan yalnızca birisidir. Fotograf gözlenebilir çevre ve davranışlara ekonomik ve etkin bir yaklaşım sağlar. Fotograf sayesinde gözlemci hatasız, gözlemci yeteneğine bağlı kalmaksızın inceleme yapabilir. Çok önemli anlar, not alma, eskiz yapma veya akılda tutma yerine fotoğrafla tesbit edilebilir. Fotograf bilgi bakımından çok zengindir. Olaylara tekrar tekrar ulaşım imkanı sağlar. Araştırmacının kullanmasına, alışkanlığına tercihine ve kabiliyetine bağlı olarak önemli, hatta temel araştırma aracı haline gelebilir.

Diğer taraftan fotoğraf mekanik bir tekniğe bağlı olduğundan dolayı Güzel Sanat değil Uygulamalı Sanat kapsamına girer. Yaratıcı araç olarak kısıtlı olmasına karşın görsel ifade ve iletişim aracı olarak uygulama alanları geniştir. Ancak görsel incelenebilir çevre ve davranışlar insan-çevre arasındaki etkileşimin küçük bir kısmını meydana getirirler, bunun için fotoğraf teknikleri diğer araştırma teknikleri olmadan nadiren tek başlarına yeterli olurlar. İnsan-çevre arasındaki sorunların çoğu gözle görünmediğinden kameranın tek başına tesbit edebileceği sorunlar bütünün bir parçasıdır.

Şu halde denebilir ki Fotograf Teknikleri Mimari Tasarlama Sürecinin Ölçüm, Gözlem, İnceleme ve Takdim gerektiren aşamalarında kullanım alanı bulmakta ve bu teknikler kullanılmadan yapılan araştırmalarla karşılaştırıldığında araştırmaya çabukluk, hassasiyet, kesinlik sağlamaktadır. Ayrıca günümüzde fotoğrafların basılması ve çoğaltılmasının yeni çıkan otomatik baskı makineleri sayesinde çok çabuk hale gelmesi kullanımlarını daha yaygın hale getirmiştir.

Diğer taraftan Mimari Tasarlama Sürecinin Çözüm Üretme (Sentez) aşamasının "Kara Kutu" kısmında ve Karar Verme ve Seçme aşamasında, yaratıcı bir teknik olmamasından ötürü, bir katkısı olmamaktadır. Şu halde Fotograf Teknikleri bir araştırmacının gereksinimi olan araştırma tekniklerinden yalnızca birisidir. Fotograf makinesini ustalikle, T cetveli gibi, ve uygun bir yöntemle kullanabilen araştırmacı fiziksel çevre ve insan-çevre arasındaki görsel ilişkiyi bu makine ve yardımcı gereçleri ile üçüncü bir göz gibi gözlemleyip inceleyebilir.

Fotoğraf teknikleri ile yapılan ve burada açıklanan takdim çalışmaları, çizimler perspektifler, günümüzde artık bilgisayar grafikleri olarak yapılabilmektedir. Ancak fotoğraf makinesi, kıyaslandığında daha ekonomik ve pratik olduğundan hala yaygın olarak uygulama alanı bulabilmektedir ve bu sebeplerden ötürü kanımca önemini hiç kaybetmeyecektir.

SONUÇ

Bu araştırmada ana sorun Fotograf Tekniklerinden Mimarlıkta yararlanılması olarak belirlenmiş ve bu soruna yanıt olmak üzere bazı alanlarda, örneğın Gazetecilik, Reklamcılık, Moda, v.b. gibi, ileri düzeyde gelişmiş, kural ve yöntemlerini belirlemiş olan Fotograf Tekniklerinin Mimarlıkta ve özellikle Mimari Tasarlama da kendine özgü kullanma yöntemlerinin belirlenip geliştirilerek ortaya konması amacıyla ele alınmıştır. Bu yapılırken özellikle teknik bir fotograf kitabı yapılmasına özen gösterilmiş, okuyucunun teknik bilgileri bildiğı varsayılmış veya başka kitaplardan edinebileceğı öngörölmüştür.

Fotograf Tekniklerinden Mimarlıkta yararlanılması yöntemleri Mimari Tasarlama evrelerine bağlı olarak incelenmiş ve her evrede bu yöntemler belirlenerek ortaya konmuştur. Buna göre tezin sonucunda Fotograf Tekniklerinin görsel bir teknik olup yaratıcı olmamasından ötürü Mimari Tasarlama Sürecinin Ölçme, Gözlem, İnceleme ve Takdim gerektiren aşamalarında yararlı olabileceğı, yaratıcılık gerektiren aşamalarında ise yararlı olamayacağı yorumlanmıştır.

şurası gerçektir ki Mimarlık alanında fotograf tekniklerinden yararlanma işlemi, bu tez ele alınmadan önce de, bu tekniklerin ortaya çıktığından beri süregelmekte ve fotograf makinası mimarın yardımcı araçlarından birisini oluşturmaktadır. Her araştırmacı araştırmasının genellikle başında veya ihtiyaç duyduğu zaman, özellikle de rölöve-restorasyon çalışmalarında fotograf çekmiş ve bu fotograftan yararlanmıştır. Ancak bu işlem bugüne değin bireylerin kişisel deneyimleri ve yöntemleri ile yapılagelmiştir.

Bu araştırmada ortaya konulan adımlar dizisi, fotograf tekniklerinden mimarlıkta yararlanılması konusunda düzenli bir düşünce ve davranış yapısının bir sisteme oturmasına, gelişigüzellik ve sezgisellik yerine bilimselliğın yerleşmesine ve bunun neticesi olarak işlemlerde sürat, güvenilirlik ve birörneklik sağlanmasına katkıda bulunabilecektir.

Burada açıklanan tekniklerden Fotograftan Ölçüm Yapma Tekniği hariç, hiçbiri yeni bir teknik olmayıp değişik kaynaklarda mevcuttur, bu tez bu teknikleri bir düşünce sistematiği çerçevesinde biraraya toplayıp öğrenci ve mimarların kullanımına hazır hale getirmektedir.

Fotograftan Ölçüm Yapma Tekniği (2.1.1.madde 1) bu tezde daha etraflı olarak araştırılmış ve matematiksel ilişkiler ortaya konmuştur. Bu teknik özellikle Röhlöve çalışmalarında bir tek ölçü ile diğer bilinmeyen ölçüleri bulmayı mümkün kılacaktır.

Pratik alandaki bunun gibi uygulamaları incelendiğinde araştırmacının bu tezde açıklanan biçimde fotoğraf makinesini kullandığı takdirde, rastgele ve bilinçsiz fotoğraf çekme işlemleri sona erecek, bu da araştırmacı için ekonomik olacak, vakit kazandıracak ve düzen sağlayacaktır.

Bir kimsenin hem Mimarlık hem de Fotoğraf alanında belirli bir düzeye erişebilmesi için mimarlık eğitimi yanında fotoğraf eğitimi de görmesi gerekmektedir. Ancak burada konu edilen eğitim klasik fotoğraf teknikleri eğitimi olmayıp Mimari Belgesel Fotoğraf elde etme amacına yönelik eğitimidir. Şu halde bu tezde incelenmiş olan yöntemlere ilişkin Mimari Fotoğraf Eğitiminin de Mimarlık Eğitimi içinde öğrenciye verilmesi gerekmektedir. Bu eğitim programlarının belirlenmesi bu tezin denenmesi ve sınanması açısından gerekli bir araştırma konusudur.

Bir problemin çözümü birbirine dayalı ve zincirleşmiş bir dizi başka sorunları da beraberinde getirir. Bu tezde ortaya konulan fotoğraf çekme işlemlerinden ötürü araştırmacının bir "Fotoğraf Ürünleri Birikimi", yani negatif film, basılı siyah-beyaz ve/veya renkli fotoğraf, diapositif gibi birikimleri ortaya çıkacaktır. Bu fotoğraf ürünleri ancak iyi arşivlendiği takdirde tasarlama çalışmalarında araştırmacıya daha iyi yardımcı olabilecektir.

Bir fotoğraf içerik olarak bin kelimeye bedel potansiyel anlatıma sahiptir. Bu, o fotoğrafı kullanacak kişi için ne denli iyi bir nitelik ise, arşivleyecek kişi için o denli güç bir iştir. Şurası muhakkak ki

önemli olan bu ürünleri sadece "saklamak" değil "istenildiği zaman tekrar bulunabilecek şekilde saklamak" yani "arşivlemek"tir.

Bu tezin bir sonucu olarak Fotograf yardımı ile rölöve çizmek ve Fotograf Ürünlerinin Arşivlenmesi konuları ortaya çıkmakta ve ayrı bir araştırma konularını oluşturmaktadır.

KAYNAKLAR:

- AK,Seyit Ali : "Cumhuriyet Döneminde Fotograf"
Gergedan Dergisi, Fotograf Özel Sayısı
Ağustos 1988, no: 18, sayfa: 10-20
- ALM, Tor : Photographie Architecture
Hasselblad publ . Göteborg-İsveç, 1973.
- ARNOLD, C.R. : Applied Photography
Focal Press, London, 1971
- BARTHES, Roland : Camera Lucida (Chambre Claire)
Fontana publ. England, 1982
- BAYAZIT, Nigan : Endüstri Ürünlerinde ve Mimarlıkta Tasarlama
Metodlarına Giriş
Literatür yay.İstanbul,1994. Sayfa: 8-51,
152-173, 262-267
- BEAUGE, Gilbert : Images d'Empire
Aux Origines de la Photographie en Turquie
Fransız Kültür Merkezi-Osmanlı Bankası yay.
İstanbul 1993, sayfa: 25-30
- BERGER, John : The Sense of Sight
Pantheon Books publ. N.Y. 1985
- BURDEN, Ernest : Design Presentation
McGraw-Hill publ. N.Y. 1984, s: 26-38/192-194
- BURGIN, Victor(editor) : Thinking Photography
MacMillan Press Ltd. London, 1982
- CONSTANTINE, John et.al. : Professional Photography
Thames and Hudson, london, 1986
- CROY, O.R. : Design by Photography
Focal Press, London, 1972
- ÇİZGEN, Gültekin : Fotograf Yazıları
İfsak yay. İstanbul, 1988
- DAVIS, G. et.al. : "Photographic Recording of Environmental
Behavior".
Behavioral Research Methods in Environmental
Design.
John Wiley and Sons, Penn. 1975, s: 235-279
- DeMARE, Eric : Architectural Photography
Batsford publ. London, 1975, sayfa: 21-26

- DeMARE, Eric : Photography and Architecture
Architectural Press, London, 1961
- FINN, David : How to Look at Photography
Harry N.Abrahams Inc. N.Y. 1994
- HARRIS, Michael : Architectural Photography
Focal Press, London, 1995
- HEDGECOE, John : Her Yöntüyle Fotograf Sanatı
Tercüme: Remzi Kitabevi, İst. 1995
Orijinal baskı: Collins and Brown Ltd. 1990
- HÜRBAŞ, Ertuğrul : Mimari Tasarım Sürecinde Yararlanılan
Yöntemlerin İncelenmesi
Doçentlik Tezi, İDMMA Mim.Fak. 1978. s:24-30
- JANKE, Rolf : Architectural Models
Academy Editions, London, 1973 s: 136-150
- JEFFREY, Ian : Photography: A Concise History
Thames and Hudson, London, 1981
- KAY, Alan : Photography in Art Teaching
Anchor Press, Essex, 1973
- KERFF, Gerhard : Photographing Landscape
Focal Press, Exeter, 1979
- LEACH, Sıd Delmar : Photographic Drawing Techniques
McGraw-Hill publ. N.Y., 1990, s:3-27 / 55-66
- LOWELL, Ross : Matters of Light and Depth
Broad Street Books publ. Philadelphia, 1992
- LYNCH, David : Indoor Photography
Focal Press, London, 1982
- MEEHAN, Joseph : Panoramic Photography
Amphoto publ. N.Y. 1990, sayfa: 108
- MONTEL, Philipe : "Architecture et Photographie"
Architecture d'aujourd'hui, 1977/194
- NEWHALL, Beaumont (ed) : Photography: Essay and Images
Museum of Modern Art publ. USA, 1980
- RHODE, R. et.al. : Press Photography
Macmillan publ.N.Y. 1964
- SCHMIDT, R. : Lehre der Perspective und ihre Anwendung
Bauverlag, Berlin, 1973, s:84

- SHOOK, George et.al. : Painting Watercolors from Photographs
Watson-Guption publ. N.Y. 1983
- SHULMAN, Julius : The Potography of Architecture and Design
Whitney Library of Design, N.Y. 1977
- SONTAG, Susan : On Photography
Penguin Books, London, 1987
- TIME-LIFE editors : Frontiers of Photography
Time-Life publ. Netherlands, 1974
- TIME-LIFE editors : Photojournalism
Time-Life publ. Netherlands, 1972
- TIME-LIFE editors : Documentary Photography
Time-Life publ. Netherlands, 1973
- TIME-LIFE editors : The Art of Photography
Time-Life publ. Netherlands, 1973
- TIME-LIFE editors : Photography as a Tool
Time-Life publ. Netherlands, 1974
- VELTRI, John : Architectural Photography
Amphoto publ., N.Y., 1977

EK - 1 İNTERNET'DEN ALINAN KAYNAKLAR

İnternet Dünya Ağından (İnternet Worldwide Web) "Mimari Fotograf" (Architectural Photography) konusunda alınan kaynakça dökümü ekte görülmektedir. (*)

Bu konuda oldukça fazla kaynak olmasına rağmen bunların çoğunu periodiklerdeki makaleler oluşturmaktadır. Başlıbaşına Mimari Fotograf konusunda kaynak azdır.

Bu kaynaklardan bazılarının, isimlerinden seçilerek, ayrıca içlerine girilerek detaylı döküm alınmıştır. (■ işaretli olanlar)

Bu incelemeden de görülmüştür ki Mimari Fotograf konusundaki kaynaklar daha çok fotoğrafçılığın teknik kısmı ile ilgilenmekte, artistik fotoğraf çekme ile buna ilişkin profesyonel bilgi ve örnekler içermektedir. Bu husus kaynakçada verilen kitaplar için de geçerli olup konuya bizim açımızdan yaklaşan yok denecek kadar azdır.

(*) İnternet Dünya Ağına Mimar Sinan Üniversitesi Bilgisayar Laboratuvarı aracılığı ile girilerek bu bilgiler alınmıştır.

http://www.ahip.getty....=Text_multddb-form.html http://www.ahip.getty....=Text_multddb-form.htm

keywords=%22architectural+photography%22&db=Avery&db=RILA&db=Salcat&db=Salcon

Database: Avery (Host: www.ahip.getty.edu, Port: 210)

Words searched: "'architectural photography'"

27 matches were found:

- "Title: Architectural photography: a visual essay"
- "Title: Architectural photography: doing it yourself"
- "Title: Architectural photography: creative empathy"
- "Title: Image and substance: architectural photography by"
- "Title: [Architectural photography: interview]"
- "Title: Special issue: Architectural photography"
- "Title: Architectural photography in western India and the"
- "Title: Architectural photography"
- "Title: Looking, designing, looking"
- "Title: Image building"
- "Title: Ezra Stoller"
- "Title: A good photograph helps... [interview]"
- "Title: Photographie: l'objectif"
- "Title: Tokyo's urban senses"
- "Title: Architektur und Fotografie"
- "Title: Enlightened shots: Travels in modern architecture"
- "Title: Architecture of Baku [exhibition review]"
- "Title: Where celluloid is king: photographs"
- "Title: L'architecture et ses enveloppes [book review]"
- "Title: Everyday masterpieces [exhibition review]"
- "Title: Shooting at buildings: an introduction to the"
- "Title: When you can't believe what your eyes show you"
- "Title: Stand still or die"
- "Title: Sun and stone: images of ancient, heroic times"
- "Title: The image and the reality: an essay on"
- "Title: 'Later I paid people to do nice pictures': John Gaw"
- "Title: Reflejando lo nuevo, la fotografia de arquitectura"

Database: RILA (Host: www.ahip.getty.edu, Port: 210)

Words searched: "'architectural photography'"

71 matches were found:

- "Label: Molitor, Joseph W. Architectural photography, 1976. mo"
- "Label: Davern, Jeanne M. [review of Molitor, Joseph W., Architectural"
- "Label: Sobieszek, Robert A. Architectural photography of Hedrich-Blessing."
- "Label: Pare, Richard. A selection of architectural photographs"
- "Label: Stoller, Ezra. Ezra Stoller: the architectural landscape."
- "Label: Reiff, Daniel D. An amateur's guide to architectural photography."
- "Label: Cochrane, Diane. Early British landscape and architectural"

//www.ahip.getty....=Text_multddb-form.html http://www.ahip.getty....=Text_multddb-form.html

- "Label: Cochrane, Diane. Early British landscape and architectural"
- "Label: Meade, Martin. Review of Images et imaginaires, Architectural"
- "Label: Starenko, Michael. Review of Architectural photography of"
- "Label: Page, Marian, Frances Benjamin Johnston's architectural"
- "Label: Schumacher, Thomas L. Deep space, shallow space, Architectural"
- "Label: Sharma, Brij Bhushan. Architectural photography in western"
- "Label: Heilbrun, Françoise. Charles Nègre et la photographie d'architecture."
- "Label: Rochester (NY, USA), International Museum of Photography"
- "Label: Clasen, Carl Wilhelm. Architektur-Photogrammetrie, Marburger"
- "Label: Schmölz, Karl Hugo. Hugo Schmölz. 1982. mo"
- "Label: Günter, Roland. Architektur-Fotografie im gesellschaftlichen"
- "Label: Boddington, Jennie. Architecture and photography, Art Bulletin"
- "Label: Quinan, Jack. Frank Lloyd Wright's reply to Russell Sturgis."
- "Label: Sachsse, Rolf. Die Herstellung von Bildern: über Architekturphotographie."
- "Label: Loyrette, Henri. Apprendre à voir l'architecture. Monuments"
- "Label: Eaton, Ruth. Review of Images et imaginaires, Studio International"
- "Label: Céleste, Patrick. Review of Images et imaginaires, Monuments"
- "Label: Corbelli, R. [review of Schmölz, Karl Hugo, Hugo Schmölz]"
- "Label: Filler, Martin. [review of Smith, George Everard Kidder,]"
- "Label: Bielefeld (DEU), Kunsthalle, Deine Stadt Bielefeld. 21 Aug-6"
- "Label: Hoover, John Neal. [review of Smith, George Everard Kidder,]"
- "Label: Art Institute of Chicago, Chicago, IL, USA. Harold Allen:"
- "Label: Buchanan, Terry. Photographing historic buildings: for the"
- "Label: Smith, George Everard Kidder. The architecture of the United"
- "Label: Néagu, Philippe. Sur la photographie d'architecture au XIX-e"
- "Label: Dilly, Heinrich. Das Auge der Kamera und der kunsthistorische"
- "Label: Houston (TX, USA), Rice University, School of Architecture."
- "Label: Cologne (DEU), Wallraf-Richartz-Museum und Museum Ludwig."
- "Label: Monna, Andries. De Sint Bonifatiuskerk te Leeuwarden: 100"
- "Label: Cincinnati (OH, USA), Taft Museum. The 1930's remembered."
- "Label: Musée des Beaux-Arts, Strasbourg, FRA. Charles Winter photographe:"
- "Label: Thézy, Marie de, Charles Marville et Haussmann. Monuments"
- "Label: Berlin (DEU), Berlin-Museum. Baukunst und Landschaft der"
- "Label: Palazzo Strozzi, Florence, ITA. Paolo Monti, fotografo di"
- "Label: Harvey, Michael. Ruskin and photography, Oxford Art Journal"
- "Label: Pensacola Museum of Art, Pensacola, FL, USA. Landmarks reviewed:"
- "Label: Centre national d'art et de culture Georges Pompidou, Centre"
- "Label: Pougetoux, Alain. Un photographe, une ville, Monuments historiques"
- "Label: Robinson, Gervin. [review of Woodall, Ronald, Taken by the"
- "Label: Schaaf, Larry J. Charles Piazza Smyth's 1865 photographs"
- "Label: Stadthanner, Helmut. Basilika Osterhofen-Altenmarkt. 1983."
- "Label: Woodall, Ronald. Taken by the wind. 1977. mo"
- "Label: Kunst, Hans-Joachim. Die Elisabethkirche in der Fotografie."
- "Label: Babelon, Jean-Pierre. Les estampages pris sur les façades"
- "Label: Yonkers (NY, USA), Hudson River Museum. The end of the road."
- "Label: Smith, Graham. Hill and Adamson, Print Collector's Newsletter"
- "Label: Thornton, Gene. [review of Clark, William W., Un voyage"
- "Label: Brandinelli, Paolo. Fotografare Brunelleschi, Filippo Brunelleschi."
- "Label: Doherty, Amy S. Frances Benjamin Johnston, 1864-1952, History"
- "Label: Kramer, Hilton. [review of Naef, Weston J., After Daguerre"
- "Label: Herschman, Joel. [review of Pare, Richard. Photography and"

http://www.ahip.getty....=Text_multdb-form.html http://www.ahip.getty....=Text_multdb-form.ht

- "Label: Karmel, Pepe. [review of Naef, Weston J., After Daguerre]"
- "Label: Flushing (NY, USA), City University of New York, Queens"
- "Label: Solomon-Godeau, Abigail. [review of Naef, Weston J., After"
- "Label: Ackley, Clifford S. [review of Naef, Weston J., After Daguerre"
- "Label: Goldberg, Gisela. [review of Borger, Hugo, Der Kölner Dom"
- "Label: Kunst, Hans Joachim. [review of Borger, Hugo, Der Kölner"
- "Label: Richter, Horst. [review of Borger, Hugo, Der Kölner Dom"
- "Label: Starenko, Michael. [review of Pare, Richard, Photography"
- "Label: Borger, Hugo. [review of Borger, Hugo, Der Kölner Dom im"
- "Label: Hensch, Heinz K. [review of Pare, Richard, Photography"
- "Label: Linker, Kate. [review of Pare, Richard, Photography and"
- "Label: Cologne (DEU), Galerie Lempertz Contempora. Photography"
- "Label: Paris (FRA), Musée du Petit Palais. After Daguerre. 18 Sept-23"
- "Label: Cologne (DEU), Josef-Haubrich-Kunsthalle. Der Kölner Dom"

Database: Salcat (Host: www.ahip.getty.edu, Port: 210)

Words searched: "'architectural photography'"

No matches were found.

Database: Salcon (Host: www.ahip.getty.edu, Port: 210)

Words searched: "'architectural photography'"

No matches were found.

TOTAL HITS: 98

Real User ID: 65534 Effective: 65534

<http://www.ahip.getty...ectural+photography%22> <http://www.ahip.getty...ectural+photography%22>

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number	0110529
Control Number	5040
RILA Record Label	Buchanan, Terry. Photographing historic buildings: for record. 1983. mo
Document type	monograph
RILA vol/year/cit #	14 551 (1988)
Author (personal)	BUCHANAN, Terry
Title	Photographing historic buildings: for the record
Publication	London, H.M.S.O., 1983
Year of publication	1983
Number of pages	108
Format	Many illustrations
Format	diagrams
Format	bibliography
Format	index
ISBN	0-11-701123-1
Search form of ISBN	0117011231
Language of text	English
Language limiter	2
Abstract	How-to book on photographing architecture--exteriors, and details--for documentary purposes. Illustrated with photographs from the National Monuments Record of the Commission on Historical Monuments of England.
Section Heading	GENERAL WORKS - pictorial arts
Secondary Classification	GENERAL WORKS - architecture
Subject nationality	British
Subject style/medium	photography
Subject style/medium	architecture
Indexing	architectural photography, British - 20th c.
Indexing	interiors - photography - British, 20th c.
Indexing	Royal Commission on Historical Monuments, England, Nat. Monuments Record - photography - British, 20th c.

<http://www.ahip.getty...ectural+photography%22> <http://www.ahip.getty...ectural+photograp>

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

ID : RLINNYC82-V42981

TITLE : Special issue: Architectural photography

AUTHOR(S) : Szarkowski, John

ILLUS. : photos., ports.

LANGUAGE : English

JOURNAL : Archetype: 1981 Spring, v.2, n.2-3, p.8-83

NOTE(S) : Articles by John Szarkowski and others. Includes a series of interviews with leading architectural photographers: Morley Baer, Grant Mudford, Julius Shulman, Tim Street-Porter, Bernice Abbott, Jaime Ardiles-Arce, Ezra Stoller, and Roger Sturtevant, p.70-80.

SUBJECT(S) : Photography--Architectural

AVERY CALL : AB Ar2413

cp://www.ahip.getty...ectural+photography%22 http://www.ahip.getty...ectural+photography%22

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"
 ID : RLINNYCA90-V3535
 TITLE : Architektur und Fotografie
 ILLUS. : ill., dwgs., photos., engrs., aerial photos.
 LANGUAGE : German
 JOURNAL : Deutsche Bauzeitung: 1989 Dec., v.123, no.12,
 p.7-119
 ISSN : 0721-1902
 NOTE(S) : Theme issue on architectural photography.
 SUBJECT(S) : Heidersberger, Heinrich, 1906-
 | Photography--Architectural--History
 | Photography--Architectural
 | Computer-aided design
 | Cities and towns--Views
 AVERY CALL : AB D49

<http://www.ahip.getty...ectural+photography%22> <http://www.ahip.getty...ectural+photography>

architectural;photography
Keyword expression: "architectural photography"
ID : RLINNYCA91-V4670
TITLE : Reflejando lo nuevo, la fotografia de arquitectura de Frank Yerbury 1920-1935 = Reflecting the new, the architectural photography of Frank Yerbury 1920-1935
AUTHOR(S) : Higgott, Andrew
ILLUS. : port., photos, refs.
LANGUAGE : Spanish
| Basque
| English
JOURNAL : Composición arquitectonica, art & architecture: 1989 June, no.3, p.[5]-38
NOTE(S) : Text in Spanish, Basque and English.
| Includes bibliographical references.
SUBJECT(S) : Yerbury, F. R. (Francis Rowland), 1885-1970
| Photographers--Great Britain--Yerbury, F.R
| Photography--Architectural
AVERY CALL : AB C7243

p://www.ahip.getty....ectural+photography%22 http://www.ahip.getty....ectural+photography%22

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number	0021796
RILA Record Label	Molitor, Joseph W. Architectural photography. 1976. mo
Document type	monograph
RILA vol/year/cit #	4 6344 (1978)
Author (personal)	MOLITOR, Joseph W.
Title	Architectural photography
Publication	New York, Wiley, 1976
Year of publication	1976
Number of pages	164
Series title / number	A Wiley-Interscience publication
Format	illustrations
Format	index
ISBN	0471613126
Search form of ISBN	0471613126
Language limiter	2
Price	\$22.50
Section Heading	NEO-CLASSICISM AND MODERN ART - pictorial arts
Indexing	architectural photography

<http://www.ahip.getty...ectural+photography%22> <http://www.ahip.getty...ectural+photography>

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number	0102654
Control Number	7018
RILA Record Label	Sobieszek, Robert A. Architectural photography of Hedr 1984. mo
Document type	monograph
RILA vol/year/cit #	13 4622 (1987)
Author (personal)	SOBIESZEK, Robert A.
Contribution notes	Ed. and with an introd. by Robert A. SOBIESZEK
Title	Architectural photography of Hedrich-Blessing
Publication	New York, Holt, Rinehart and Winston, 1984
Year of publication	1984
Number of pages	92
Format	Chiefly illustrations
Format	index
ISBN	0030615542
Search form of ISBN	0030615542
Language of text	English
Language limiter	2
Section Heading	MODERN ART - artists, architects, photographers
Subject nationality	American
Subject style/medium	architecture
Subject style/medium	photography
Subject period	1900-1984
Indexing	architectural photography, American - Hedrich-Blessing
Indexing	Hedrich-Blessing, photographic studio (Chicago, IL, US - photography - architectural

tp://www.ahip.getty....ectural+photography%22 http://www.ahip.getty....ectural+photography%22

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

 Dialog accession number 0064732
 RILA Record Label Heilbrun, Françoise. Charles Nègre et la photographie
 Monuments historiques de la France 110 (1980). an
 analytic
 Document type 9 7842 (1983)
 RILA vol/year/cit # HEILBRUN, Françoise
 Author (personal) Charles Nègre et la photographie d'architecture
 Title Charles Nègre and architectural photography
 Translated title Monuments historiques de la France
 Journal title (main cit.) 110 (1980) 18-22
 Vol/issue/date/pages 1980
 Year of publication 2 illustrations
 Format French
 Language of text 0
 Language limiter NEO-CLASSICISM AND MODERN ART - artists, architects, p
 Section Heading
 Subject nationality French
 Subject style/medium architecture
 Subject style/medium photography
 Subject period 1839-1880
 Indexing architectural photography, French - Nègre
 Indexing Nègre, Charles, French painter, photographer, 1820-ca.
 - architectural photography

<http://www.ahip.getty...ectural+photography%22> <http://www.ahip.getty...ectural+photography>

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number	0064923
RILA Record Label	Néagu, Philippe. Sur la photographie d'architecture au siècle, Monuments historiques de la France 110 (1980)
Document type	analytic
RILA vol/year/cit #	9 7110 (1983)
Author (personal)	NÉAGU, Philippe
Title	Sur la photographie d'architecture au XIX-e siècle
Translated title	On architectural photography in the 19th c.
Journal title (main cit.)	Monuments historiques de la France
Vol/issue/date/pages	110 (1980) 28-31
Year of publication	1980
Format	3 illustrations
Language of text	French
Language limiter	0
Abstract	Notes that this genre of photography is rather underra today. Discusses the issue of creativity in this genre Photographers mentioned include Marville, Baldus and Secq. (Staff)
Section Heading	NEO-CLASSICISM AND MODERN ART - pictorial arts
Subject nationality	French
Subject style/medium	photography
Subject style/medium	architecture
Subject period	1839-1899
Indexing	architectural photography - 19th c.
Indexing	Baldus, Edouard Denis, French painter, photographer, p 1820-1882 - mentioned
Indexing	Le Secq, Jean-Louis-Henri, French painter, printmaker, 1818-1882 - mentioned
Indexing	Marville, Charles, French photographer, painter, print 1816-ca.1879 - mentioned

://www.ahip.getty...ectural+photography%22 http://www.ahip.getty...ectural+photography%22

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number	0108478
Control Number	1708
RILA Record Label	Palazzo Strozzi, Florence, ITA. Paolo Monti, fotografo Brunelleschi: le architetture fiorentine. 19 July-12 1986. ex
Document type	exhibition catalogue
RILA vol/year/cit #	13 8791 (1987)
Author (personal)	BONILAURI, Franco
Author (personal)	DI PASQUALE, Salvatore
Contribution notes	A cura di Franco BONILAURI con un saggio di Salvatore PASQUALE
Title	Paolo Monti, fotografo di Brunelleschi: le architetture fiorentine
Translated title	Paolo Monti, photographer of Brunelleschi: Florentine
Exhibition first shown	Florence, ITA, Palazzo Strozzi, 19 July-12 Aug 1986
Exhibition year	1986
Year of publication	1986
Publication	Casalecchio di Reno, Grafis, 1986
Year of publication	1986
Number of pages	132
Format	Numerous illustrations
Format	plans, elevations
Format	biographical summary
Format	52 works shown
Language of text	Italian
Language limiter	0
Section Heading	NEO-CLASSICISM AND MODERN ART - artists, architects, p
Secondary Classification	RENAISSANCE, BAROQUE AND ROCOCO ART - artists and arch
Subject nationality	Italian
Subject style/medium	photography
Subject style/medium	architecture
Subject style/medium	Renaissance
Subject period	1400-1446
Subject period	1908-1982
Indexing	Monti, Paolo, Italian photographer, 1908-1982 - photog - views of Brunelleschi, F., architecture
Indexing	Brunelleschi, Filippo, Italian architect, sculptor, 13 - architecture - views, photography, Monti, P.
Indexing	architectural photography, Italian - Monti, P.
Indexing	Florence (ITA), Palazzo Strozzi - exhibitions. - Paolo fotografo di Brunelleschi: le architetture fiorentine

http://www.ahip.getty...ectural+photography*22 <http://www.ahip.getty...ectural+photogra>

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number	0108690
Control Number	7019
RILA Record Label	Starenko, Michael. Review of Architectural photography . Hedrich-Blessing, Design Book Review (winter 1986). a review of a monograph
Document type	review of a monograph
RILA vol/year/cit.# (rev)	13 4623 (1987)
RILA vol/year/cit #	13 4622 (1987)
Author (personal)	SOBIESZEK, Robert A.
Contribution notes	Ed. and with an introd. by Robert A. SOBIESZEK
Author of a review	STARENKO, Michael
Title	Architectural photography of Hedrich-Blessing
Publication	New York, Holt, Rinehart and Winston, 1984
Year of publication	1984
Number of pages	92
Journal title (rev)	Design Book Review
Vol/issue/date/pages (rev)	(winter 1986) 58
Year of review	1986
Format	Chiefly illustrations
Format	index
Review format	1 illustration
ISBN	0030615542
Search form of ISBN	0030615542
Language of text	English
Language limiter	2
Section Heading	MODERN ART - artists, architects, photographers
Indexing	architectural photography , American - Hedrich-Blessing
Indexing	Hedrich-Blessing, photographic studio (Chicago, IL, US - photography - architectural

tp://www.ahip.getty....ectural+photography%22 http://www.ahip.getty....ectural+photography%22

architectural:photography

Keyword expression: "architectural photography"

 Dialog accession number 0060862
 RILA Record Label Cochrane, Diane. Early British landscape and architect
 photography, Art & Antiques IV/4 (July-Aug 1981). an
 analytic
 Document type 8 2219 (1982)
 RILA vol/year/cit # COCHRANE, Diane
 Author (personal) KLOTZ, Alan
 Author (personal) Early British landscape and architectural photography
 Title Art & Antiques
 Journal title (main cit.) IV/4 (July-Aug 1981) 84-89
 Vol/issue/date/pages 1981
 Year of publication 5 illustrations.
 Format English
 Language of text 2
 Language limiter Highlights the work of the British topographical photo
 Abstract from 1850-1880. Mentions Philip Henry Delamotte, Will
 England, Roger Fenton and others. (Elisa Lanzi)
 NEO-CLASSICISM AND MODERN ART - pictorial arts
 Section Heading British
 Subject nationality photography
 Subject style/medium landscape
 Subject style/medium architecture
 Subject style/medium 1850-1880
 Subject period Delamotte, Philip Henry, British painter, photographer
 Indexing 1820-1889
 England, William, British photographer, d.1896
 Indexing Fenton, Roger, British photographer, 1819-1869
 Indexing photography, British - topographical - (1850-1880)

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

Dialog accession number 0081320
 RILA Record Label Kunst. Hans-Joachim. Die Elisabethkirche in der Fotografie,
 Marburger Jahrbuch für Kunstwissenschaft XX (1981). an

Document type analytic
 RILA vol/year/cit # 11 511 (1985)
 Author (personal) KUNST, Hans-Joachim
 Title Die Elisabethkirche in der Fotografie
 Translated title S. Elizabeth's church in photography
 Journal title (main cit.) Marburger Jahrbuch für Kunstwissenschaft
 Vol/issue/date/pages XX (1981) 72-80
 Year of publication 1981
 Format 11 illustrations
 Language of text German
 Language limiter 0

Abstract The photographs of the nave of Elisabethkirche at Marburg made by Richard Hamann, Werner Meyer-Barkhausen and subsequently by the author reflect exactly their different scholarly approaches to the interpretation of the church's architecture. While Hamann and Meyer-Barkhausen interpret the nave as a space separate from the choir, the author's photographic record understands the church as a pilgrimage basilica, with the nave a sacred way leading to the choir. (Author, RILA, DEU)

Section Heading MEDIEVAL ART - architecture
 Secondary Classification NEO-CLASSICISM AND MODERN ART - pictorial arts
 Subject nationality German
 Subject style/medium architecture
 Subject style/medium photography
 Subject style/medium churches
 Subject style/medium Gothic
 Subject period 1900-1967
 Indexing architectural photography, German - views of Marburg (DEU), Elisabethkirche - 20th c.
 Indexing churches. German - Marburg - Elisabethkirche, 13th c.
 Indexing Hamann, Richard, German art historian, 1879-1961 - photography - views of Marburg (DEU), Elisabethkirche
 Indexing Kunst, Hans Joachim, German art historian, b.1929 - photography - views of Marburg (DEU), Elisabethkirche
 Indexing Marburg (DEU), Elisabethkirche - architecture - views, photography, 20th c.
 Indexing Medieval churches - Germany - Marburg, Elisabethkirche, 13th c.
 Indexing Meyer-Barkhausen, Werner, German photographer, author, 1889-1959 - photography - views of Marburg (DEU), Elisabethkirche
 Indexing pilgrimages - Germany - Marburg, Elisabethkirche, function of nave

architectural;photography

Keyword expression: "architectural photography"

ID : RLINNYCA89-V14643

TITLE : Architectural photography: creative empathy

AUTHOR(S) : Gittings, Kirk

ILLUS. : photos., refs.

LANGUAGE : English

JOURNAL : New Mexico architecture: 1987 Jan-Feb., v.28, no.1,
p.10-13

ISSN : 0545-3151

NOTE(S) : Includes bibliographical references.

SUBJECT(S) : Photography--Architectural

AVERY CALL : AB N46

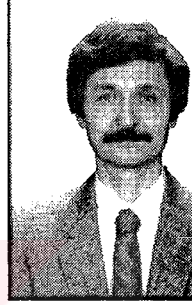

ÖZGEÇMİŞ:

- Adı Soyadı : Bülent Uluengin
- Doğum yeri ve yılı : İstanbul, 1944
- İlk öğrenim : Zühtüpaşa İlkokulu İstanbul 1950-1955
- Orta öğrenim : Saint-Joseph Fransız Erkek Lisesi İstanbul 1955-1964
- Yüksek öğrenim : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Mimarlık Bölümü 1964-1969
(Mimar Sinan Üniversitesi)
- Öğrenim sonrası : 1969-1971 yılları arasında Sivas Askeri İnşaat
Emlak Müdürlüğünde askerlik görevini yaptı.
1971-1972 yılları arasında serbest çalıştı.
1972-1974 yılları arasında Türkiye Garanti
Bankası A.Ş. Teşkilatlandırma Müdürlüğünde
Proje ve Kontrol mimarı olarak çalıştı.
1974 yılında İDMMA Mimarlık Bölümü, Bina
Bilgisi ve Proje Kürsüsüne Uzman olarak girdi.
1976 yılında aynı Kürsüye asistan olarak
atandı.
1982-1986 yılları arasında Suudi Arabistan
Cidde kentindeki Kral Abdülaziz Üniversitesi-
ne bağlı Hajj Araştırma Merkezinde araştırma-
cı mimar olarak çalıştı.
1986-1995 yılları arasında İstanbul'da
serbest mimar olarak çalıştı ve aynı zamanda
Yıldız Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan
Üniversitesinde part-time Öğretim Görevlisi
olarak görev yaptı.
1995 Temmuz ayından itibaren Mimar Sinan
Üniversitesi Restorasyon Meslek Yüksek Oku-
lunda kadrolu Öğretim Görevliliğine atandı.

M. Bülent ULUENGİN

Y. Mimar

ÖZGEÇMİŞ

- Adı Soyadı : Bülent Uluengin
- Doğum yeri ve yılı : İstanbul, 1944
- İlk öğrenim : Zühtüpaşa İlkokulu İstanbul 1950-1955
- Orta öğrenim : Saint-Joseph Fransız Erkek Lisesi İstanbul 1955-1964
- Yüksek öğrenim : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü 1964-1969 (Mimar Sinan Üniversitesi)
- Öğrenim sonrası : 1969-1971 yılları arasında Sivas Askeri İnşaat Emlak Müdürlüğünde askerlik görevini yaptı.
- 1971-1972 yılları arasında serbest çalıştı.
- 1972-1974 yılları arasında Türkiye Garanti Bankası A.Ş. Teşkilatlandırma Müdürlüğünde Proje ve Kontrol mimarı olarak çalıştı.
- 1974 yılında İDMMA Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi ve Proje Kürsüsüne Uzman olarak girdi.
- 1976 yılında aynı Kürsiye asistan olarak atandı.
- 1982-1986 yılları arasında Suudi Arabistan Cidde kentindeki Kral Abdülaziz Üniversitesi'ne bağlı Hajj Araştırma Merkezinde araştırmacı mimar olarak çalıştı.
- 1986-1995 yılları arasında İstanbul'da serbest mimar olarak çalıştı ve aynı zamanda Yıldız Teknik Üniversitesi ve Mimar Sinan Üniversitesinde part-time Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı.
- 1995 Temmuz ayından itibaren Mimar Sinan Üniversitesi Restorasyon Meslek Yüksek Okulunda kadrolu Öğretim Görevliliğine atandı.

ISBN: 975-461-034-7